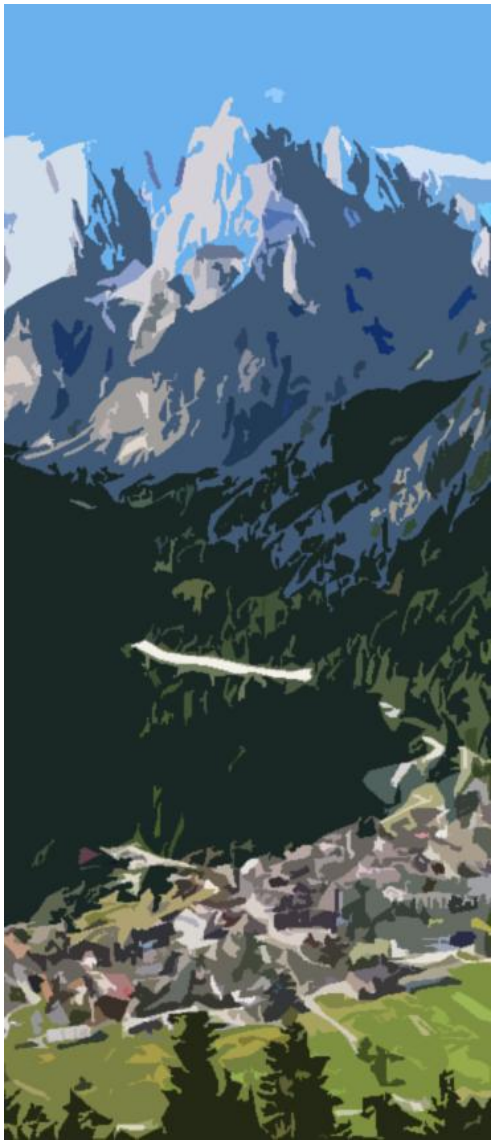

Analiza implementacije »Strategije razvoja turizma 2022 – 2028, ukrepa Nadgradnja modela vodilnih destinacij«

Strokovne podlage in priporočila za vzpostavitev turističnih regij in perspektivnih turističnih destinacij za trajnostni razvoj in upravljanje turističnih destinacij

Ljubljana, januar 2026

Hosting Management & Consulting d.o.o.

Kazalo vsebine dokumenta

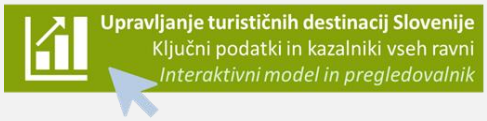
1. Uvodne opredelitve in osnove za izvedbo analize 3
2. Osnovni cilji in področja analize in strokovnih podlag za nadgradnjo destinacijskega upravljanja 5
3. Pregled stanja in stopnje razvoja v obstoječi organiziranosti slovenskega turizma 6
3.1. Lokalne skupnosti (občine) kot temeljni gradnik destinacijskega upravljanja 7
3.2. Statistične regije v slovenskem turizmu – pregled ključnih kazalnikov 10
3.3. Kohezijske regije v slovenskem turizmu – pregled ključnih kazalnikov 11
3.4. Vodilne destinacije v slovenskem turizmu – pregled ključnih kazalnikov 12
4. Priporočene turistične regije in RDO v Sloveniji 14
4.1. Kaj so turistične regije, kdo so ustanovitelji RDO, kako so oblikovane in kakšna je njihova sistemska vloga? 14
4.2. Osnovni formalni kriteriji za vzpostavitev turističnih regij (RDO) 15
4.3. Osnovni program in vsebina delovanja RDO na območju turistične regije 16
4.4. Spremljanje podatkov, kazalnikov in informacij o razvoju in učinkovitosti upravljanja turizma na območju turističnih regij 17
4.5. Predlog priporočenih zaokroženih območij turističnih regij za potrebe nadgradnje destinacijskega upravljanja v slovenskem turizmu (s ključnimi kazalniki) 20
4.6. Vsebinski opis in utemeljitev posameznih priporočenih turističnih regij Slovenije s kazalniki razvitosti in vpliva turizma 24
4.6.1. Slovenska Istra 25
4.6.2. Julijske Alpe 29
4.6.3. Gorenjska 33
4.6.4. Goriško, Vipava in Kras 38
4.6.5. Savinjsko, Celje, Obsotelje in Kozjansko 42
4.6.6. Dolenjska, Bela krajina in Kočevsko 46
4.6.7. Ljubljana in osrednja Slovenija 51
4.6.8. Štajerska (Maribor, Pohorje, Ptuj) 55
4.6.9. Zgornja Savinjska, Šaleška in Koroška 60
4.6.10. Pomurje 64
4.6.11. Posavje 69
5. Priporočene perspektivne turistične destinacije v Sloveniji 73
5.1. Kaj so perspektivne turistične destinacije (PD), kdo so ustanovitelji, kako so oblikovane in kakšna je njihova vloga? 73
5.2. Osnovni formalni kriteriji za vzpostavitev perspektivnih turističnih destinacij (PD) 74

5.3. Osnovni program in vsebina delovanja DMO na območju perspektivne destinacije (PD) ... 74

5.4. Spremljanje podatkov, kazalnikov in informacij o razvoju in učinkovitosti upravljanja turizma na območju perspektivnih destinacij ... 75

5.5. Predlog priporočenih zaokroženih območij perspektivnih turističnih destinacij za potrebe nadgradnje destinacijskega upravljanja v slovenskem turizmu (s ključnimi kazalniki) ... 76

6. Ciljni model destinacijskega upravljanja v slovenskem turizmu ... 79

Projekt:	Analiza implementacije »Strategije razvoja slovenskega turizma 2022 – 2028« na področju izvajanja ukrepa 6.2.1. Nadgradnja modela vodilnih destinacij
Vsebina:	*Strokovne podlage in priporočila za vzpostavitev turističnih regij in perspektivnih turističnih destinacij*
Naročnik projekta:	Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport RS (MGTŠ)
Vodja projekta na strani naročnika:	Dubravka Kalin, *direktorica direktorata za turizem, MGTŠ*
Članice projektne skupine na strani naročnika:	Suzana Zagorc, *sekretarka, direktorat za turizem MGTŠ* Nataša Pance, *sekretarka, direktorat za turizem MGTŠ* Kristina Krstinić, *podsekretarka, direktorat za turizem MGTŠ* Sandra Barachini, *vodja sektorja za poslovno okolje v turizmu*
Izvajalec in avtor projekta:	Hosting Management & Consulting d.o.o.
Strokovni vodja na strani izvajalca:	Peter Vesenjak
Zunanji strokovni svetovalec izvajalca:	Janko Humar
Čas izvajanja projekta:	Oktober 2025 - Januar 2026
Viri podatkov (leto 2024):	SURS, AJPES, Narodna Banka Slovenije, GURS
Vsi izračuni in preračuni kazalnikov:	Hosting Management & Consulting d.o.o.
Grafična in kvantitativna internetna aplikacija s prikazi podatkov in kazalnikov (priloga/dodatek projekta)	Avtor: Hosting Management & Consulting d.o.o.

1. Uvodne opredelitve in osnove za izvedbo analize

Strokovna analiza v tem dokumentu je izvedena po naročilu in navodilih Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport RS (MGTŠ) in v usklajevanju s Slovensko Turistično Organizacijo (STO), z namenom pregleda uresničevanja ciljev pod-politike 6.2. opredeljene v »Strategiji slovenskega turizma 2022-2028« t.j. vzpostavitve organizacijske strukture slovenskega turizma kot podpornega okolja za nadaljnjo rast v skladu s prioritetami strategije in še posebej ukrepa »6.2.1. Nadgradnja modela vodilnih destinacij«.

Ključni cilj te analize in poročila je, v skladu z obstoječim stanjem na področju organiziranosti destinacijskega upravljanja v turizmu in definicijami Strategije slovenskega turizma 2022-2028:

- ugotoviti smiselne in priporočene povezave za ustanovitev in delovanje **destinacijskega upravljanja na širši ravni t.i. zaokroženih turističnih regij**, v katere se s ciljem povečanja prodornosti, konkurenčnosti in kakovosti destinacijskega upravljanja v turizmu, povezujejo obstoječe vodilne destinacije in posamezne lokalne skupnosti (oz. novo oblikovane perspektivne turistične destinacije) in
- ugotoviti smiselne in priporočene povezave za ustanovitev in zagon delovanja **destinacijskega upravljanja na zaokroženih območjih t.i. perspektivnih turističnih destinacij**, t.j. na območjih, ki še niso intenzivno turistično razvita, razpolagajo pa z danostmi in privlačnostmi, ki se lahko uspešno aktivirajo in valorizirajo v razvoju turizma in jih sooblikujejo lokalne skupnosti na takšnih območjih v partnerstvu z gospodarskimi subjekti in civilno družbenimi organizacijami.

Pregled uresničevanja ukrepa nadgradnje destinacijskega upravljanja (modela vodilnih destinacij) in ugotovljeno stanje in strokovne podlage bo MGTŠ uporabilo pri opredelitvi pogojev razpisov za trajnostni razvoj in upravljanje turističnih destinacij slovenskega turizma in nadaljnjih sistemskih ukrepih pri nadgradnji modela destinacijskega upravljanja vodenih s strani MGTŠ in STO.

Ta analiza in strokovno poročilo je pripravljeno, upoštevajoč strateške opredelitve, pod-politike 6.2. (v okviru politike 6.) in ukrepa 6.2.1. predvidenih v »Strategiji slovenskega turizma 2022-2028«, sprejeti na podlagi Zakona o spodbujanju razvoja turizma (ZSRT-1). Strategija razvoja turizma Republike Slovenije je namreč temeljni dokument načrtovanja razvoja turizma na državni ravni, ki ga sprejema Vlada RS na predlog Ministra pristojnega za turizem in predstavlja izvedbeni akt Zakona.

Pri pripravi analize in poročila se je upoštevalo osnove glede politike organizacije makro destinaciji in vodilnih destinacij opredeljenih v »Strategiji trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021 (STRST 2017-2021)«, v kateri so, v okviru »Politike 1. Makro destinacije in turistični produkti« in podrobneje obrazložene v Prilogi 2. STRST 2017-2021, **predstavljeni predlogi oz. območja vodilnih destinacij po posameznih makro destinacijah v Sloveniji, ki se z aktualno strategijo razvoja turizma 2022-2028 ne spreminjajo** in jih MGTŠ in STO uporabljata pri vodenju politik in ukrepov na področju destinacijskega upravljanja v slovenskem turizmu. Le-te osnove glede vodilnih destinacij pa so nadgrajene z opredelitvami v Strategiji slovenskega turizma 2022-2028 v »Politiki 6. Upravljanje destinacij in povezanost turizma«, pod-politiko 6.2. in ukrepom 6.2.1.

Strategija slovenskega turizma 2022 – 2028, v okviru politike 6., pod-politike 6.2. in ukrepu 6.2.1. Nadgradnja ukrepa modela vodilnih destinacij, uvaja tri sklope oz. ravni organiziranosti turizma v obliki destinacijskih management organizacij (DMO):

1. Sklop: regijske destinacije (RD) oz. regijske destinacijske management organizacije (RDMO oz. RDO)
2. Sklop: vodilne turistične destinacije (VD)
3. Sklop: perspektivne turistične destinacije (PD)

Strategija slovenskega turizma 2022-2028 za te oblike organiziranosti podaja vsebinske kriterije ter dopušča različne možne povezave.

Hkrati je osnova ukrepov in aktivnosti na področju destinacijskega upravljanja v slovenskem turizmu definicija 13.člena ZSRT-1, da je »načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja v pristojnosti občin«. Ministrstvo pristojno za turizem in Vlada RS pa v skladu s svojimi pristojnostmi te aktivnosti pospešuje, usmerja ter vertikalno povezuje do in iz nacionalne ravni z vodenjem politike ukrepov, namenskih razpisov in delovanjem STO, kot je predvideno v aktualni strategiji razvoja turizma.

Po analizi dosedanjih aktivnosti implementacije »Politike 6. Upravljanja destinacij in povezanosti turizma« je bilo od sprejetja Strategije slovenskega turizma 2022-2028, s ciljem sledenja navedenim strateškim smernicam in izvedbi ukrepov, s strani STO in MGTŠ izvedenih več aktivnosti in sicer:

- STO je v letu 2023 izvedel **raziskavo o možnih povezavah** (identificiranih je bilo 10 RDO in 5 dodatnih VD), kot delno realizacijo Ukrepa 6.1.4 in Ukrepa 6.2.3. Strategije slovenskega turizma 2022-2028 v prehodnem obdobju, tj. vzpostavitev registra Destinacijskih Management Organizacij (DMO) po pooblastilu MGTŠ.
- STO je izvedel **več delavnic za usposabljanje DMO** (vodilnih destinacij),
- deležniki na terenu se povezujejo, **podpisani so sporazumi o so-ustanovitvi več destinacijskih management organizacij na različnih ravneh**, itd.,*(tudi primeri na širši regijski ravni: dolgoletno delovanje skupnosti Julijske Alpe, Osrednja Slovenija in Ljubljana, konzorcijska povezava turistične regije Štajerska, skupna strategija in sodelovanje pri vzpostavitvi turistične regije Slovenska Istra, idr.)*
- STO je izvedel **javni razpis za sofinanciranje vodilnih destinacij**, kot realizacijo ukrepa 6.2.3. Strategije slovenskega turizma 2022-2028 v prehodnem obdobju (Sklop 2 je namenjen povezovanju VD in skupnim aktivnostim digitalizacije) – 5 prijav zajema širša geografska območja z vsaj 1 mio prenočitev (območja RDO),
- S strani STO in MGTŠ je izdelan **Priročnik za delo destinacijskih organizacij**, kot realizacija ukrepa 6.1.1. Strategije slovenskega turizma 2022-2028

Strategija slovenskega turizma 2022-2028 opredeljuje kriterije za vzpostavitev zaokroženih turističnih območij za vzpostavitev RDO na območju turističnih regij, destinacijskih management organizacij na območju VD in destinacijskih management organizacij na območju PD, ki se v tej analizi in poročilu *dodatno preverjajo s strani strokovnega izvajalca in spremembe potrdijo s strani MGTŠ*:

- **RDO na območju turističnih regij**:
  - zaokroženo geografsko območje vsaj štirih občin,
  - vsaj 500.000 prenočitev turistov (2024),
  - mednarodno/globalno prepoznane naravne in/ali kulturne znamenitosti in/ali turistične atrakcije,
  - dostopnost, bogata, razvita in povezana turistična ponudba in izjemna podoba na trgu.
- **DMO na območju vodilnih destinacij**:
  - Območja, ki jih definira Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017 – 2021
- **DMO na območju perspektivnih destinacij**:

- zaokroženo geografsko območje treh ali več občin,
- vsaj 20.000 prenočitev (2024) in v Strategiji trajnostne rasti slovenskega turizma 2017 – 2021 niso opredeljene kot vodilne destinacije (v celoti ali delno),
- vsaj en vzpostavljen integralni turistični produkt, ki pokriva območje PD in temelji na kulturni ali naravni dediščini ali privlačnosti/doživetju, ki je je značilno za to PD,
- vzpostavitev PD je možno zgolj na območjih, ki so fizično/geografsko ločena od območij, ki jih zajema VD ali imajo drugačno turistično identiteto, hkrati pa ne izpolnjujejo pogojev za vzpostavitev VD.

Ta analiza in poročilo sta, zraven osnov v izhodiščnem stanju in navodil in informacij posredovanih s strani MGTŠ in STO, izdelana na osnovi specializiranih znanj in izkušenj izvajalca in preverjenih in s strani izvajalca obdelanih kvantitativnih in kvalitativnih analiz obstoječih dokumentov in zbirk podatkov *(med katerimi so najmanj: podatki, obstoječe analize in informacije posredovane s strani STO, MGTŠ, podatki SURS, podatki AJPES, podatki in informacije pridobljeni s strani obstoječih VD v slovenskem turizmu, javno objavljeni podatki in sporočila)* ter terenskih raziskav in številnih pogovorov, srečanj ter intervjujev z deležniki destinacijskega upravljanja v slovenskem turizmu na lokalni in regijski ravni na celotnem območju Slovenije.

V tej analizi in poročilu so s pregledom več kot 100 podatkov oz. kazalnikov povezanih s stopnjo ali vplivom razvoja turizma, na osnovi prej navedenih zbirk podatkov, **izvedene analize na ravni vseh občin, vodilnih destinacij, statističnih regij, kohezijskih regij in priporočenih turističnih regij in perspektivnih destinacij** v Sloveniji (kar je tudi priloga k temu poročilu v obliki spletne aplikacije).

2. Osnovni cilji in področja analize in strokovnih podlag za nadgradnjo destinacijskega upravljanja

Osnovni cilj pri izvedbi te analize in strokovnih podlag je, da MGTŠ, STO in lokalni deležniki destinacijskega upravljanja s celovitim poročilom, pripravljenim na osnovah in usmeritvah iz točke 1., pridobijo vpogled v dejansko analizo stanja na področju obstoječe in priporočene organiziranosti destinacijskega upravljanja v slovenskem turizmu na ravni VD, RDO in PD in iz te analize stanja izhajajoča strokovna priporočila za nadaljnje delovanje na tem področju.

Ta analiza in strokovna podlaga izhaja iz ukrepa 6.2.1. strategije slovenskega turizma in predstavlja njegovo nadgradnjo in v vsebinskem delu opredeljuje:

1. ključne dosedanje aktivnosti na področju povezovanja destinacij v obstoječe vodilne destinacije (VD), pričete in priporočene povezave na območju priporočenih turističnih regij (RDO) in priporočene povezave v perspektivne turistične destinacije (PD), na osnovi Strategije slovenskega turizma 2022-2028 in podatkov o stanju razvoja ključnih kazalnikov do konca leta 2024.
2. Pregled stopnje in vpliva razvoja turizma za vse lokalne skupnosti (občine), kot ključne gradnike destinacijskega upravljanja v Sloveniji, na osnovi ključnih podatkov in kazalnikov.
3. aktualne podatke in kazalnike obstoječih vodilnih destinacij (VD) o trenutnem stanju povezovanja na terenu s ključnimi podatki in kazalniki stopnje in vpliva razvoja turizma na območju vodilne destinacije,
4. priporočena območja turističnih regij (RDO) z navedbo vključenih občin, obstoječih VD in potencialnih PD in ključnih vsebinskih opisov in utemeljitev smiselnosti vzpostavitve

posameznih turističnih regij in njihovih RDO in kazalnikov stopnje in vpliva razvoja turizma na območju priporočenih turističnih regij ;

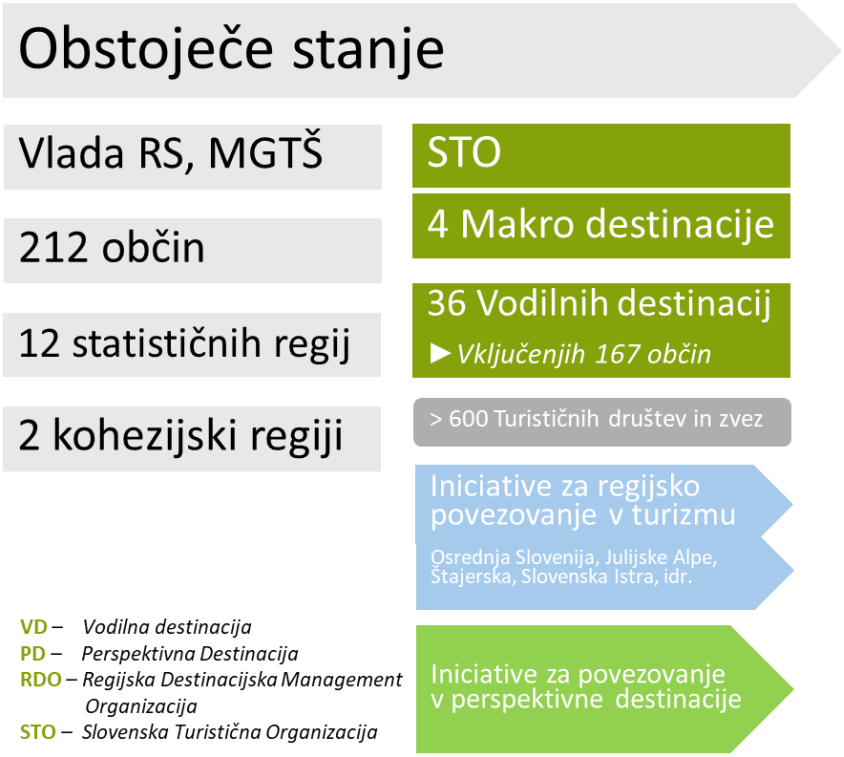
5. priporočena območja perspektivnih destinacij (PD) in njihovo vključenost v turistične regije, zgolj, kjer povezovanje v obstoječe VD ni možno - zaradi geografskih, prometnih, produktnih, identitetnih razlogov itd., oz. niso v celoti ali delno že povezana v območja obstoječih VD, s ključnimi kazalniki stopnje in vpliva razvoja turizma na območju posameznih perspektivnih turističnih destinacij.
6. prikaz ključnih kazalnikov stopnje in vpliva razvoja turizma za območja štirih opredeljenih makro destinacij slovenskega turizma in območja dveh kohezijskih regij v Sloveniji

Vsa navedena območja oz. obstoječe ali priporočene povezave za potrebe destinacijskega upravljanja v analizi so podkrepljene s statističnimi podatki in kazalniki (z več kot 100 podatki in ključnimi kazalniki za vsako raven organiziranosti turizma) in grafično prikazana (skupaj na zemljevidu Slovenije in vsako zaokroženo območje tudi posebej), pri čemer so podrobni podatki in kazalniki na voljo v internetni aplikaciji.

Na osnovi priporočenih predlogov nadgradnje destinacijskega upravljanja v tej analizi (s turističnimi regijami in perspektivnimi destinacijami) se območje Slovenije v celoti in enakomerno vzpostavlja na eni od ravni turistične organiziranosti destinacijskega upravljanja. S tem se v največji možni meri aktivira in valorizira vse ključne danosti Slovenije na področju turizma, s ciljem pozitivnega vpliva na trajnostni razvoj, povečanje podjetniških priložnosti, dodane vrednosti in dviga kakovosti življenja lokalnih skupnosti.

3. Pregled stanja in stopnje razvoja v obstoječi organiziranosti slovenskega turizma

Obstoječa upravno politična, statistična in turistična organiziranost v Sloveniji trenutno obsega naslednje ravni in organizacijske enote upravljanja in spremljanja:

3.1. Lokalne skupnosti (občine) kot temeljni gradnik destinacijskega upravljanja

V Sloveniji je v skladu z ustavo RS, Zakonom o lokalni samoupravi (ZLS) in ZSRT-1 razvoj turizma na lokalni ravni v pristojnosti občin, ki se lahko za uresničevanje skupnih interesov na širšem območju tudi povezujejo v širše povezave.

V Sloveniji je na ravni lokalne samouprave organiziranih 212 občin. V vzhodni kohezijski regiji je število občin veliko večje (večje število občin z manjšo površino in manjšim številom prebivalcev) kot v zahodni kohezijski regiji (kjer je manjše število občin z večjo površino in večjim številom prebivalcev). Zato je, načelno, usklajevanje in povezovanje občin v vzhodnem delu nekoliko večji izziv kot je to v zahodnem delu Slovenije.

Po številu prenočitev je stanje na ravni lokalnih skupnosti (podatki 2024) takšno, da se **77% vseh prenočitev v državi generira v 19 občinah**, nadaljnjih 15% v 32 občinah**, v preostalih 153 občinah pa skupaj le 8% vseh prenočitev v državi**.

77% vseh prenočitev ► 19 občin

>= 1% delež vseh prenočitev v Sloveniji

#	SLOVENIJA - SKUPAJ	16.832.647	100,0%
1	Ljubljana	2.590.898	15,4%
2	Piran/Pirano	1.864.603	11,1%
3	Bled	1.150.582	6,8%
4	Kranjska Gora	949.122	5,6%
5	Bohinj	840.963	5,0%
6	Brežice	667.563	4,0%
7	Izola/Isola	566.243	3,4%
8	Bovec	552.769	3,3%
9	Moravske Toplice	537.003	3,2%
10	Maribor	511.937	3,0%
11	Radovljica	463.289	2,8%
12	Podčetrtek	444.974	2,6%
13	Koper/Capodistria	370.848	2,2%
14	Ankaran/Ancarano	351.881	2,1%
15	Laško	276.639	1,6%
16	Zreče	255.624	1,5%
17	Kobarid	224.033	1,3%
18	Rogaška Slatina	198.168	1,2%
19	Tolmin	195.766	1,2%

15% vseh prenočitev ► 32 občin

> 0,2%<1% delež vseh prenočitev v Sloveniji

20	Nova Gorica	158.047	0,94%
21	Postojna	156.556	0,93%
22	Ptuj	154.103	0,92%
23	Radenci	136.930	0,81%
24	Kranj	133.003	0,79%
25	Dolenjske Toplice	129.409	0,77%
26	Sežana	119.566	0,71%
27	Šmarješke Toplice	118.939	0,71%
28	Dobrna	109.333	0,65%
29	Veržej	103.453	0,61%
30	Lendava/Lendva	92.873	0,55%
31	Kamnik	88.849	0,53%
32	Cerklje na Gorenjskem	82.333	0,49%
33	Ljutomer	71.042	0,42%
34	Šoštanj	69.349	0,41%
35	Rečica ob Savinji	65.734	0,39%
36	Celje	64.380	0,38%
37	Gorje	62.161	0,37%
38	Novo mesto	61.679	0,37%
39	Hoče 0 Slivnica	60.542	0,36%
40	Brda	56.073	0,33%
41	Slovenska Bistrica	50.611	0,30%
42	Črnomelj	49.980	0,30%
43	Mozirje	49.875	0,30%
44	Domžale	49.142	0,29%
45	Ajdovščina	43.947	0,26%
46	Metlika	40.986	0,24%
47	Škofja Loka	40.170	0,24%
48	Jesenice	39.655	0,24%
49	Velenje	38.172	0,23%
50	Žirovnica	36.334	0,22%
51	Mislinja	35.868	0,21%

4,5% vseh prenočitev ► 28 občin

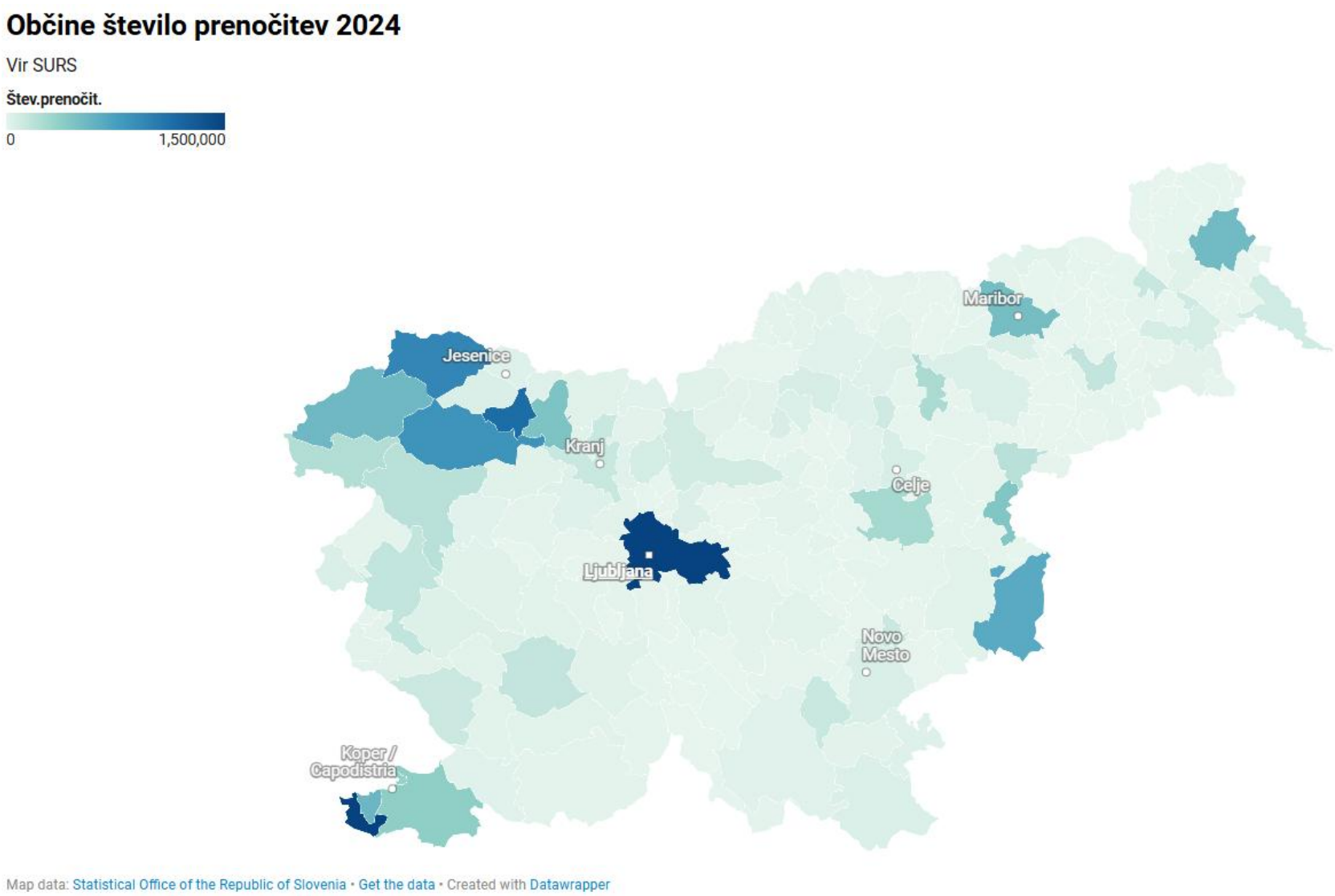
> 0,1% <= 0,2% delež vseh prenočitev v Sloveniji

3,5% prenočitev ► 125 občin

<= 0,1% delež vseh prenočitev v Sloveniji

Brez prenočitev ► 8 občin

interaktivni grafični prikazi z vsemi kazalniki za vse občine so na voljo tudi v internetni aplikaciji:

3.2. Statistične regije v slovenskem turizmu – pregled ključnih kazalnikov

interaktivni grafični prikazi z vsemi kazalniki za vse statistične regije so na voljo tudi v internetni aplikaciji:

Statistične regije v slovenskem turizmu - 2024, rang po številu prenočitev											
#	Naziv statistične regije	Število občin	*Delež štev.občin*	štev.preb	*Delež prebivalcev*	Delovno aktivni v turizmu	*Delež delovno aktivnih v turizmu*	Površina	*Delež celotne površine*	Štev. prenočitev	*Delež prenočit.*
1	Gorenjska	18	*8,5%*	209.491	*9,9%*	7.512	*11,6%*	2.136 km2	*10,5%*	3.973.401	*23,6%*
2	Obalno-kraška	8	*3,8%*	119.283	*5,6%*	6.017	*9,3%*	1.044 km2	*5,1%*	3.344.900	*19,9%*
3	Osrednjeslovenska	25	*11,8%*	566.811	*26,7%*	22.176	*34,3%*	2.335 km2	*11,5%*	2.872.682	*17,1%*
4	Savinjska	31	*14,6%*	262.450	*12,3%*	7.305	*11,3%*	2.304 km2	*11,4%*	1.759.389	*10,5%*
5	Goriška	13	*6,1%*	118.132	*5,6%*	4.023	*6,2%*	2.326 km2	*11,5%*	1.356.445	*8,1%*
6	Pomurska	27	*12,7%*	113.551	*5,3%*	2.768	*4,3%*	1.335 km2	*6,6%*	1.001.887	*6,0%*
7	Podravska	41	*19,3%*	330.635	*15,5%*	7.494	*11,6%*	2.172 km2	*10,7%*	898.871	*5,3%*
8	Posavska	6	*2,8%*	75.924	*3,6%*	1.515	*2,3%*	968 km2	*4,8%*	705.899	*4,2%*
9	Jugovzhodna Slovenija	21	*9,9%*	148.273	*7,0%*	2.879	*4,5%*	2.676 km2	*13,2%*	514.511	*3,1%*
10	Primorsko-notranjska	6	*2,8%*	54.067	*2,5%*	1.073	*1,7%*	1.456 km2	*7,2%*	236.896	*1,4%*
11	Koroška	12	*5,7%*	70.512	*3,3%*	1.200	*1,9%*	1.043 km2	*5,1%*	145.230	*0,9%*
12	Zasavska	4	*1,9%*	57.195	*2,7%*	609	*0,9%*	485 km2	*2,4%*	22.536	*0,1%*
∑	**SKUPAJ SLOVENIJA**	**212**	***100%***	**2.126.324**	***100,0%***	**64.571**	***100,0%***	**20.280 km2**	***100,0%***	**16.832.647**	***100,0%***

3.3. Kohezijske regije v slovenskem turizmu – pregled ključnih kazalnikov

#	Naziv kohezijske regije	Število občin	*Delež štev. občin*	Število prebivalcev	Delež prebivalcev	Delovno aktivni v turizmu	Delež delovno aktivnih v turizmu	Površina	Delež celotne površine	Število prenočititev	Delež prenočitev
1	Zahodna Slovenija	64	*30%*	1.013.717	47,7%	39.728	61,5%	7.841 km2	38,7%	11.547.428	68,6%
2	Vzhodna Slovenija	148	*70%*	1.112.607	52,3%	24.843	38,5%	12.439 km2	61,3%	5.285.219	31,4%
SKUPAJ SLOVENIJA		**212**	***100%***	**2.126.324**	**100,0%**	**64.571**	**100,0%**	**20.280 km2**	**100,0%**	**16.832.647**	**100,0%**

interaktivni grafični prikazi z vsemi kazalniki za vse statistične regije so na voljo tudi v internetni aplikaciji:

3.4. Vodilne destinacije v slovenskem turizmu – pregled ključnih kazalnikov

V slovenskem turizmu je v skladu z opredelitvami v Strategiji trajnostnega razvoja slovenskega turizma 2017-2021 in registrom vodilnih turističnih destinacij, ki ga vodi STO, oblikovanih 36 vodilnih destinacij. Ključni kazalniki po posameznih VD so predstavljeni v spodnji tabeli.

Vodilne destinacije – 2024 – rang po številu prenočitev (VD, ki realizirajo >1% vseh prenočitev v RS)

#	Naziv vodilne destinacije	Štev.vklj. občin	Štev. preb	Delovno aktivni v turizmu	Površina	Štev. prenočit.	*Delež v SI*
1	Ljubljana	24	536.752	21.527	2.069	2.783.833	*16,5%*
2	Portorož - Piran	1	18.091	2.397	44	1.864.603	*11,1%*
3	Bled	1	8.121	1.063	72	1.150.582	*6,8%*
4	Pomurje	27	113.551	2.768	1.335	1.001.887	*6,0%*
5	Dolina Soče	4	22.912	906	1.089	985.825	*5,9%*
6	Kranjska Gora	1	5.189	861	256	949.122	*5,6%*
7	Bohinj	1	5.241	471	334	840.963	*5,0%*
8	Čatež in Posavje	6	75.924	1.515	968	705.899	*4,2%*
9	Maribor - Pohorje	21	240.542	6.053	1.280	699.200	*4,2%*
10	Izola	1	16.478	782	29	566.243	*3,4%*
11	Radovljica	1	19.378	628	119	463.289	*2,8%*
12	Podčetrtek	2	6.611	510	151	453.322	*2,7%*
13	Koper	1	54.220	1.727	303	370.848	*2,2%*
14	Ankaran	1	3.417	173	8	351.881	*2,1%*
15	Dolenjska	12	91.092	2.023	1.094	348.780	*2,1%*
16	Laško	1	13.044	760	198	276.639	*1,6%*
17	Rogla-Pohorje	4	28.581	693	257	271.312	*1,6%*
18	Nova Gorica in Vipavska dolina	6	73.501	2.668	740	259.489	*1,5%*
19	Zeleni Kras	6	54.067	1.073	1.456	236.896	*1,4%*
20	Rogaška Slatina	1	11.644	576	71	198.168	*1,2%*
21	Kras	4	27.077	938	660	191.325	*1,1%*
22	Zgornja Savinjska dolina	8	19.960	384	527	188.439	*1,1%*

Vodilne destinacije – 2024 – rang po številu prenočitev (VD, ki realizirajo <1% vseh prenočitev v RS)

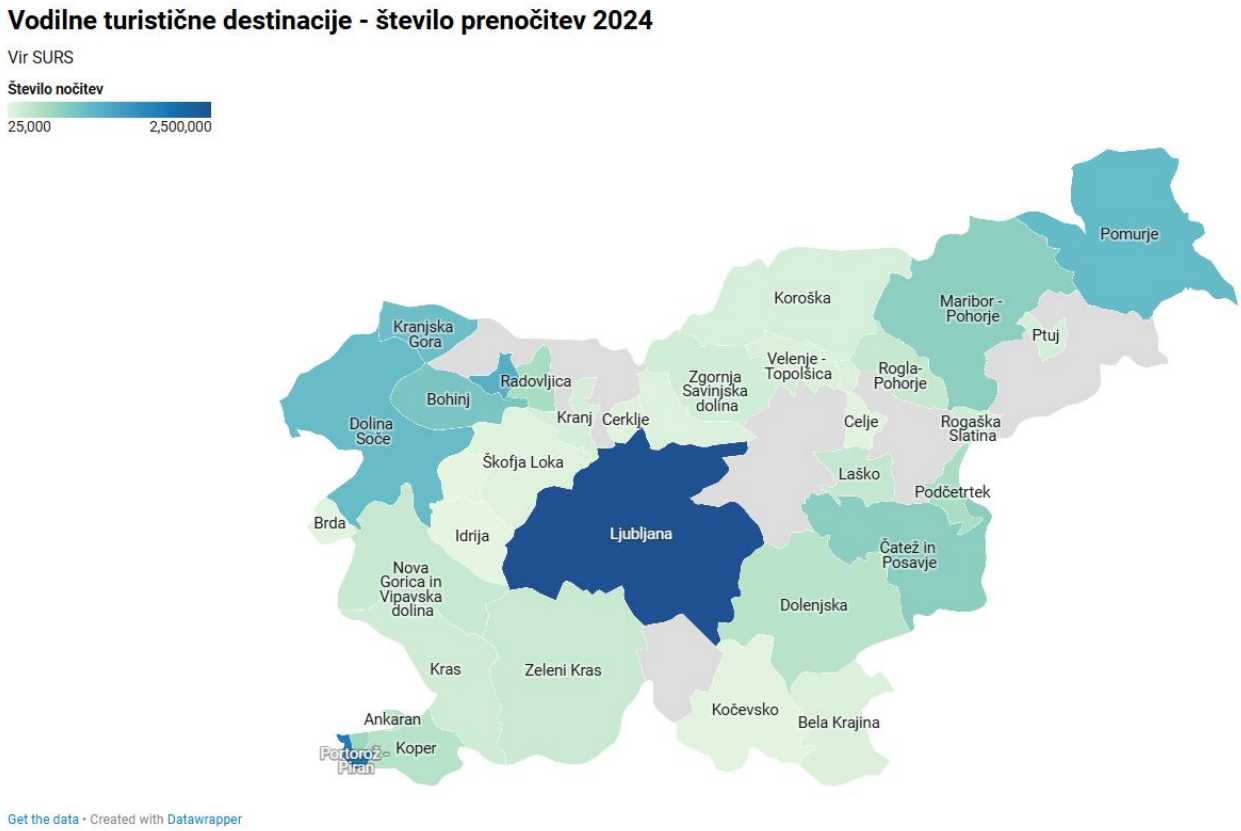
#	Naziv vodilne destinacije	Štev.vklj. občin	Štev. preb	Delovno aktivni v turizmu	Površina	Štev. prenočit.	*Delež v SI*
23	Ptuj	1	24.035	756	67	154.103	0,9%
24	Koroška	12	70.512	1.200	1.043	145.230	0,9%
25	Kranj	1	57.218	1.738	151	133.003	0,8%
26	Dobrna	1	2.322	29	32	109.333	0,6%
27	Velenje - Topolšica	2	42.979	830	180	107.521	0,6%
28	Bela Krajina	3	26.588	439	596	106.316	0,6%

29	Kamnik	1	30.059	649	266	88.849	0,5%
30	Škofja Loka	4	43.354	775	512	84.021	0,5%
31	Cerklje	1	7.873	849	78	82.333	0,5%
32	Celje	1	49.536	2.323	95	64.380	0,4%
33	Brda	1	5.559	213	72	56.073	0,3%
34	Kočevsko	3	16.584	210	648	53.340	0,3%
35	Cerkno	1	4.433	65	132	29.944	0,2%
36	Idrija	1	11.727	171	293	25.114	0,1%
SKUPAJ VSE obstoječe VD		**167**	**1.838.172**	**60.743**	**17.225**	**16.398.105**	**97,4%**
Brez statusa in vključenosti v VD		45	288.152	3.828	3.055,0	434.542,0	2,6%

22 vodilnih destinacij v Sloveniji realizira več kot 1% prenočitev od vseh prenočitev oz. skupaj kar 77% vseh prenočitev v državi, 14 VD pa realizira letno manj kot 1% prenočitev od vseh prenočitev realiziranih v Sloveniji oz. skupaj 23% vseh prenočitev v državi.

Vse vodilne destinacije skupaj (36 VD) delujejo na območju 167 občin, kjer živi 86,4% vseh prebivalcev Slovenije, pokrivajo 85% celotne površine Slovenije in generirajo 97,4% vseh prenočitev realiziranih v Sloveniji (vsi podatki za leto 2024).

interaktivni grafični prikazi z vsemi kazalniki za vse vodilne destinacije so na voljo tudi v internetni aplikaciji

4. Priporočene turistične regije in RDO v Sloveniji

4.1. Kaj so turistične regije, kdo so ustanovitelji RDO, kako so oblikovane in kakšna je njihova sistemska vloga?

Turistične regije v tej analizi in priporočenih območjih predstavljajo model t.i. funkcionalnih regij, geografsko zaokroženih območij z visoko stopnjo notranjih regionalnih interakcij in sorodnosti geografskih, naravnih, zgodovinskih, produktnih, prometnih funkcij, kulturnih in organizacijskih značilnosti na področju turizma.

[1] Koncept funkcionalnih regij se je v zadnjih desetletjih razmeroma neodvisno razvil v mnogih državah po svetu, kar kaže na globalno naravo teženj v prostorskem razvoju mest in širših območij na eni strani, in na očitno uporabnost koncepta v usklajevanju in upravljanju razvoja posameznih področjih življenja širših zaokroženih območij.

Pri opredelitvi in zamejitvi funkcionalnih turističnih regij ne gre le za teoretično vprašanje, ampak predvsem za realno potrebo po upravljanju funkcionalno povezanih območij, ki segajo prek meja posameznih občin ali celo sekajo meje statističnih ali naravnih pokrajin, ne obsegajo pa celotnih območij dežele oz. države.

Prav zato je tudi OECD že leta 2002 pripravil posebno poročilo o funkcionalnih regijah, v katerem je ugotavljal kako posamezne države članice opredeljujejo funkcionalne regije, kako jih uporabljajo, kakšne so njihove pristojnosti, pravice in finančni viri. Ti principi se uporabljajo tudi v državah EU.

Zamejitev funkcionalnih regij sicer temelji na občinskih mejah, kar omogoča tudi statistično obravnavo in združevanje podatkov in analiz na višjo raven funkcionalno regijske organiziranosti.

V Sloveniji, kljub ustavni opredelitvi, še ni prišlo do vzpostavitve upravno-političnih regij oz. pokrajin. Zaradi tega je za upravljanje turizma, ki po svoji naravi in s ciljem doseganja višje kakovosti storitev in doživetij in mednarodne konkurenčnosti, zahteva izredno horizontalno aktivacijo lokalnih danosti in resursov vseh vrst na učinkovite in prodorne načine, potrebno oblikovanje funkcionalnih t.i. turističnih regij. V okviru tovrstnih (funkcionalnih) turističnih regij se bodo preko obstoječih vodilnih destinacij in nastajajočih perspektivnih destinacij povezovale lokalne skupnosti (občine), turistično in s turizmom povezano gospodarstvo (turistični in sorodni ponudniki) in civilna družba (turistična in druga društva) v upravljanju oblikovanja, pospeševanja trženja in razvoja turistične ponudbe na svojem območju.

RDO na območju turistične regije ustanovijo obstoječe vodilne destinacije (VD) in prihodnje perspektivne destinacije (PD) in posamezne lokalne skupnosti, ki še niso vključene v nobenega od statusov turistične organiziranosti, ob soglasju občin na zaokroženem turističnem območju. Zaželeno je, da so partnerji pri ustanavljanju in delovanju RDO tudi gospodarski subjekti (družbe oz. podjetniki s področja turizma in s turizmom povezanih dejavnosti). Ustanovitev in zagon delovanja RDO je proces, ki zahteva veliko usklajevanja, načrtovanja in izvedbe dogovorjenih aktivnosti z izgradnjo medsebojnega zaupanja, ki se bo lahko gradilo predvsem na uspešno in učinkovito izvedenih projektih in aktivnostih v interesu v RDO vključenih partnerjev in lokalnega turističnega in s

[1] Povzeto po objavah: IPOP – INŠTITUT ZA POLITIKE PROSTORA, Ljubljana

turizmom povezanega gospodarstva. Začetek delovanja RDO je lahko oblikovan kot pogodbeni konzorcij, ki preraste v formalno pravno obliko skupne organizacije.

Turistične regije oz. RDO bodo, zaradi zadostnega obsega in povezanosti, sorodnosti oz. komplementarnosti turistične ponudbe oz. danosti na svojem območju, lahko na učinkovit način reševala skupna vprašanja in izvajala aktivnosti upravljanja turizma na širših zaokroženih turističnih območjih. Turistične regije bodo delovale predvsem na področjih sooblikovanja skupnih turističnih produktov in pestrih doživetij za turiste in obiskovalce, dosegala višjo dodano vrednost za doživetja turistov in koristi za domače ponudnike in lokalno prebivalstvo, dosegala višjo mednarodno konkurenčnost in smiselnost skupnega tržnega nastopanja in komuniciranja na mednarodnih trgih, usklajeno razvijala prostorske pogoje za trajnostni razvoj turizma in pritegnitev kakovostnih naložb v turizem, načrtovale in izvajale skupne naložbe v skupno in javno turistično infrastrukturo in prometne rešitve pomembne za razvoj turizma v regiji in celovito načrtovale trajnostni razvoj turizma.

Hkrati bodo turistične regije postale močan interesni partner v vertikalnem povezovanju turizma med lokalno – destinacijsko - ravnijo in nacionalno ravnijo oz. STO. V skladu s Strategijo slovenskega turizma 2022-2028 se predvideva tudi oblikovanje organa soodločanja v STO, ki ga bodo sestavljali predstavniki turističnih regij.

Za turistične regije oz. njihovo delovanje bo, v skladu z opredelitvami v Strategiji slovenskega turizma 2022-2028, določen tudi sistemski vir načinov pridobivanja sredstev in virov sofinanciranja. Tovrstne sistemske rešitve za delovanje in financiranje turističnih regij je smiselno predvideti v spremembah in dopolnitvah ZSRT-1 in s sistemskimi politikami in ukrepi MGTŠ in STO.

4.2. Osnovni formalni kriteriji za vzpostavitev turističnih regij (RDO)

V skladu s Strategijo slovenskega turizma 2022-2028 in na podlagi dodatnih izvedenih analiz v tem dokumentu, je turistična regija, za katere upravljanje se ustanovi in deluje RDO:

- zaokroženo geografsko območje vsaj štirih (4) občin.
- za ustanovitev in delovanje RDO se podpiše najmanj konzorcijska pogodba vseh vodilnih destinacij (VD) na območju turistične regije in lokalnih skupnosti, ki niso vključene v VD se pa vključujejo v turistično regijo (kasneje tudi perspektivnih destinacij) v kateri so določeni vsi programski, organizacijski in finančni elementi dogovora za vzpostavitev in delovanje RDO na območju turistične regije v skladu s cilji, kot so opredeljeni v Strategiji slovenskega turizma 2022-2028 in v tem dokumentu,
- za vzpostavitev statusa skupne turistične regije oz. RDO je potrebna pridobitev soglasij vsaj 75% oz. 100% vseh občin (po odločitvi MGTŠ) na zaokroženem območju turistične regije,
- območje razpolaga z mednarodno prepoznavnimi naravnimi in/ali kulturnimi znamenitosti in/ali ustvarjenimi turističnimi privlačnostmi,
- območje turistične regije je dostopno, turistično privlačno, razvito, ima povezano turistična ponudbo in prepoznavno podobo na trgu,
- na območju turistične regije se letno generira vsaj 500.000 prenočitev turistov *(podatki SURS za leto 2024 oz. 2025)*.

  Izjema od doseganja tega kvantitativnega kriterija, v kolikor območje turistične regije ne dosega najmanj 500.000 prenočitev turistov v letu 2024 oz.2025, je lahko izključno ob kumulativnih pogojih, da mora turistična regija v tem primeru:

- *oblikovati turistično regijo na območju najmanj 13 občin*
- *pokrivati najmanj 7,5% površine Republike Slovenije*
- *dosegati vsaj 400.000 realiziranih prenočitev v letu 2024 ali 2025*
- *opredeliti objektivne razloge za utemeljenost izjeme, ki so lahko povezani z razvojnimi zaostanki in izzivi zaradi naravnih, obmejnih ali zgodovinskih razlogov*
- *opredeliti ključni prispevek takšne regije k podobi in turistični ponudbi slovenskega turizma*
- *podati soglasje vsaj 75% do 100% (po odločitvi MGTŠ) vseh lokalnih skupnosti na območju tako oblikovane regije za ustanovitev in delovanje RDO turistične regije*

4.3. Osnovni program in vsebina delovanja RDO na območju turistične regije

Program delovanja RDO, ki opravlja funkcije destinacijskega upravljanja na ravni zaokroženega območja turistične regije mora vsebovati najmanj:

- strateško vodenje in povezovanje vseh deležnikov turizma na ravni turistične regije, preko partnerstva obstoječih vodilnih destinacij in prihodnjih perspektivnih destinacij na območju regije,
- povezanost in partnerstvo s turističnim gospodarstvom in podjetniki na področju turizma na območju regije,
- učinkovito upravljanje na ponudbeni strani turizma in dvigovanju kakovosti in dodane vrednosti v turizmu, oblikovanju turističnih produktov, usklajenem informiranju turistov in mednarodnem trženju turistične ponudbe regije,
- učinkovito pospeševanje prodaje in vzpostavitev destinacijskih informacijskih in rezervacijskih sistemov v usklajenem sodelovanju vodilnih in perspektivnih destinacij z zasebnimi ponudniki iz turističnega gospodarstva v regiji
- zagotavljanje informacijsko podprtega odločanja v turizmu za razvojne in poslovne odločitve lokalnih skupnosti, turističnih podjetij in podjetnikov, VD in PD na območju turistične regije
- aktivno usmerjanje turističnih tokov na območju regije in medregijskega sodelovanja,
- sprejemanje in upravljavsko spremljanje (7 letnih) strategij in akcijskih načrtov razvoja turizma na zaokroženem območju regije
- razvoj turistične ponudbe in novih turističnih produktov kot tudi razvoj in izboljšanje obstoječih produktov na območju regije ali medregijskega sodelovanja,
- vzpostavljanje, pospeševanje in upravljanje trajnostnih praks (v sistemu ZSST) v turistični ponudbi na območju regije,
- usklajevanje politike destinacijskih znamk in znamke ter tržnega pozicioniranja turistične regije
- sodelovanje in partnerstvo s Slovensko Turistično Organizacijo pri oblikovanju turističnih produktov, oblikovanju razvojnih in trženjskih prioritet, politik in programov ter trženjskem nastopanju na mednarodnih trgih, na nacionalni ravni
- izvedba drugih aktivnosti na ravni RDO.

4.4. Spremljanje podatkov, kazalnikov in informacij o razvoju in učinkovitosti upravljanja turizma na območju turističnih regij

RDO na območjih turističnih regij spremljajo ključne podatke, kazalnike in zagotavljajo informacije o stanju, stopnji razvoja, vpliva in učinkovitosti upravljanja turizma na svojem območju, s čemer zagotavljajo podlage za odločanje o razvoju in poslovanju turizma za lokalne skupnosti, gospodarske subjekte (turistične ponudnike), VD in PD na svojem območju in za lastne potrebe spremljanja in poročanja o učinkovitosti upravljanja turizma na svojem območju.

Iz nabora razpoložljivih javno objavljenih podatkov SURS, AJPES, NBS, drugih javnih objav in podatkov in kazalnikov in informacij, ki jih ponuja NIST (Nacionalno informacijsko središče za turizem, STO) ali zbere sama RDO in njeni deležniki, predlagamo, da RDO redno (letno ali mesečno, v kolikor so podatki na voljo na mesečni ali dnevni ravni) **spremlja vsaj 16 do 20 kazalnikov iz širšega nabora priporočenih kazalnikov (vsaj: 3 družbene kazalnike, 3 okoljske kazalnike, 5 ekonomsko nastanitvenih in tržnih kazalnikov in 5 ekonomsko poslovnih kazalnikov**).

RDO lahko, oz. zelo priporočljivo je, da pri tem zagotovi tudi informacijsko podlago za digitalno spremljanje in obdelavo podatkov in kazalnikov in njihovo dostopnost na spletnih aplikacijah za potrebe deležnikov na njihovem območju ter izmenjavo podatkov z nacionalno ravnijo (NIST, STO) in se aktivno vključuje v NIST, ki ga vodi STO in v zeleno shemo slovenskega turizma (ZSST).

Priporočeni podatki in kazalniki, ki so na voljo iz javno objavljenih podatkov iz katerih lahko RDO oblikuje koristne informacije za podlago odločanju pri upravljanju turizma, so razdeljeni na A. družbene, B. okoljske, C. ekonomsko nastanitvene in tržne turistične kazalnike in D. ekonomsko poslovne kazalnike turistične dejavnosti in so najmanj naslednji:

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma
A. DRUŽBENI KAZALNIKI	Število prebivalcev na območju turistične regije
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije
	Naravni prirast / 1000 prebivalcev
	Delovno aktivni v turizmu (metodologija OECD, WTO) na območju turistične regije
	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh delovno aktivnih v regiji
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolskih programov./1000 prebivalcev.
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji
	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca
	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr. povprečno na prebivalca
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)
	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma
B. OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)
	Število in kakovost znakov pridobljenih v okviru ZSST
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma
C. EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI TURISTIČNI KAZALNIKI*	Število turističnih sob (nedeljivih enot)
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji
	Delež enot v kampih v Sloveniji
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji
	Število vseh vrst stalnih ležišč
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024/2025
	Rast števila prenočitev vseh turistov 24(25)/19
	Rast števila prenočitev domačih turistov 24(25)/19
	Rast števila prenočitev tujih turistov 24(25)/19
	PDB vseh turistov
	PDB tujih turistov
	PDB domačih turistov
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije
	Delež od vseh prenočitev v turistični regiji - domači trg
	Delež od vseh prenočitev v turistični regiji - DACH trgi
	Delež od vseh prenočitev v turistični regiji - Italijanski trg
	Delež od vseh prenočitev v turistični regiji – Vzhodnoevropski trgi
	Delež od vseh prenočitev v turistični regiji - Zah.in Sev. evropski trgi
	Delež od vseh prenočitev v turistični regiji - Prekomorski trgi
	Delež od vseh prenočitev v turistični regiji - Trgi JV Evrope
	Delež od vseh prenočitev v turistični regiji - Vsi drugi tuji trgi
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024/2025
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024(2025)/2019
	Povprečna letna zasedenost vseh stalnih ležišč
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)
	Celotni prihodki v nastanitveni dejavnosti na realizirano prenočitev
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejavnosti na razpoložljivo sobo (nedeljivo enoto)
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (nedeljivo enoto)

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma
D. EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI*	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)
	Število registriranih podjetij in s.p.(*podatki v AJPES) v Gostinstvu (I)
	Število zaposlenih v registriranih podjetjih in s.p. v dejavnosti Gostinstvo (I)
	Prihodki registriranih podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)
	Dodana vrednost registriranih podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)
	Delež celotne realizirane dodane vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)
	Dodana vrednost/zaposlenca registriranih podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)
	Ocenjeni stroški dela v registriranih podjetjih in s.p. v dejavnosti Gostinstvo (I)
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. dej. Gostinstvo (I)
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)
	Delež stroškov dela v dodani vrednosti v reg. dej. Gostinstvo (I)
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)
	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)
	Število registriranih podjetij in s.p. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)
	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)
	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)
	Dodana vrednost reg.podjetij in s.p. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)
	Dodana vrednost / zaposlenca v reg. podjetjih in s.p. v nast.dejav. (I 55)
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dejavnosti (I 55)
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dejavnosti (I 55)
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dejavnosti (I 55)
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dejavnosti (I 55)
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. In s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)
	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejavnosti (I 55)
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejavnosti (I 55)
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejavnosti (I 55)

* **Opozorilo:** pri izračunih ekonomskih in poslovnih kazalnikov, pri katerih se kombinirajo finančni podatki iz bilanc podjetij in s.p. (vir AJPES) in fizični podatki o številu prenočitev turistov, sob ali ležišč (vir: SURS), lahko prihaja do nerealnih vrednosti v primerih, kjer so sedeži družb, ki realizirajo finančne kategorije poslovanja v drugih občinah oz. regijah, kot so realizirane prenočitve oz. registrirana ležišča ali sobe. Takšen primer je recimo: Sedež družbe Sava Turizem d.d. je v Ljubljani, kjer so prikazani prihodki, medtem, ko so prenočitve, sobe ali ležišča prikazani v dejanski občini, kjer delujejo nastanitveni gostinski obrati v lasti in upravljanju te družbe, ipd.. Prav tako v takšnih primerih niso prikazane realne finančne kategorije, ki jih realizirajo takšne družbe v občinah oz. regijah, kjer dejansko nastajajo *(tam so torej prikazane finančne kategorije nižje od realnih)* temveč se pojavljajo v višjih zneskih v enakih kategorijah v občinah oz. regijah kjer so registrirani sedeži takšnih družb (*tam pa so torej prikazane finančne kategorije višje od realnih*)..

4.5. Predlog priporočenih zaokroženih območij turističnih regij za potrebe nadgradnje destinacijskega upravljanja v slovenskem turizmu (s ključnimi kazalniki)

Na osnovi izvedene analize po predhodno predstavljenih izhodiščih, omejitvah, kriterijih in zaokroženosti turističnih območij v Sloveniji se predlaga in priporoča naslednja območja turističnih regij, z vrednostmi posameznih kriterijev in kazalnikov (podatki za leto 2024) predstavljenih v nadaljevanju:

#	Naziv priporočene turistične regije	Število vključenih občin	*Delež*	*Število prebivalcev*	*Delež*	Delovno aktivni v turizmu	*Delež*	Površina (v km^2)	*Delež*	Število prenočitev (2024)	*Delež*
1	**Julijske Alpe**	11	*5,2%*	*89.985*	*4,2%*	4.459	*6,9%*	2.105	*10,4%*	4.527.931	*26,9%*
2	**Slovenska Istra**	4	*1,9%*	*92.206*	*4,3%*	5.078	*7,8%*	384	*1,9%*	3.153.575	*18,7%*
3	**Ljubljana in osrednja Slovenija**	29	*13,7%*	*624.006*	*29,3%*	22.785	*35,2%*	2.820	*13,9%*	2.896.866	*17,2%*
4	**Savinjsko, Celje, Obsotelje in Kozjansko**	18	*8,5%*	*175.134*	*8,2%*	5.647	*8,7%*	1.373	*6,8%*	1.195.332	*7,1%*
5	**Štajerska (Maribor, Pohorje, Ptuj)**	44	*20,8%*	*355.012*	*16,7%*	8.151	*12,6%*	2.396	*11,8%*	1.178.026	*7,0%*
6	**Pomurje**	27	*12,7%*	*113.551*	*5,3%*	2.773	*4,3%*	1.335	*6,6%*	1.006.271	*6,0%*
7	**Goriško, Vipava, Kras**	17	*8,0%*	*160.204*	*7,5%*	4.889	*7,5%*	2.928	*14,4%*	743.783	*4,4%*
8	**Posavje**	6	*2,8%*	*75.924*	*3,6%*	1.516	*2,3%*	968	*4,8%*	705.899	*4,2%*
9	**Dolenjska, Bela Krajina in Kočevsko**	21	*9,9%*	*148.273*	*7,0%*	2.915	*4,5%*	2.676	*13,2%*	517.849	*3,1%*
10	**Gorenjska**	13	*6,1%*	*158.578*	*7,5%*	4.191	*6,5%*	1.545	*7,6%*	486.353*	*2,9%*
11	**Zgornje Savinjska, Šaleška in Koroška**	22	*10,4%*	*133.451*	*6,3%*	2.414	*3,7%*	1.750	*8,6%*	441.190	*2,6%*
SKUPAJ SLOVENIJA		**212**	***100,0%***	***2.126.324***	***100,0%***	**64.820**	***100,0%***	**20.280**	***100,0%***	**16.853.075**	***100,0%***

** Turistična regija pod delovnim nazivom »Gorenjska« v letu 2025 (po predhodnih podatkih) že doseže 500.000 prenočitev.*

Posamezne predlagane in priporočene turistične regije so sestavljene iz območja večjega števila vključenih občin, kot je navedeno v spodnji tabeli od turistične regije z največjim vključenim številom občin (Štajerska - Maribor, Pohorje, Ptuj) do tiste z najmanjšim številom vključenih občin (Slovenska Istra).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Štajerska (Maribor, Pohorje, Ptuj)	**Ljubljana in osrednja Slovenija**	**Pomurje**	**Zgornje Savinjska, Šaleška in Koroška**	**Dolenjska, Bela Krajina in Kočevsko**	**Savinjsko, Celje, Obsotelje in Kozjansko**	**Goriško, Vipava, Kras**	**Gorenjska**	**Julijske Alpe**	**Posavje**	**Slovenska Istra**
44 občin	29 občin	27 občin	22 občin	21 občin	18 občin	17 občin	13 občin	11 občin	6 občin	4 občine
Benedikt	Kamnik	Apače	Črna na Koroškem	Črnomelj	Celje	Brda	Cerklje na Gorenjskem	Bled	Brežice	Ankaran/Ancarano
Cerkvenjak	Borovnica	Beltinci	Dravograd	Metlika	Dobrna	Divača	Cerkno	Bohinj	Kostanjevica na Krki	Izola/Isola
Duplek	Brezovica	Cankova	Mežica	Semič	Laško	Hrpelje - Kozina	Idrija	Bovec	Krško	Koper/Capodistria
Hoče - Slivnica	Dobrepolje	Črenšovci	Mislinja	Dolenjske Toplice	Kozje	Komen	Kranj	Kanal	Radeče	Piran/Pirano
Kungota	Dobrova - Polhov Gradec	Dobrovnik/Dobronak	Muta	Mirna	Podčetrtek	Sežana	Gorenja vas - Poljane	Kobarid	Sevnica	
Lenart	Dol pri Ljubljani	Gornja Radgona	Podvelka	Mirna Peč	Rogaška Slatina	Ajdovščina	Škofja Loka	Tolmin	Bistrica ob Sotli	
Lovrenc na Pohorju	Domžale	Gornji Petrovci	Prevalje	Mokronog - Trebelno	Dobje	Miren - Kostanjevica	Železniki	Kranjska Gora		
Majšperk	Grosuplje	Grad	Radlje ob Dravi	Novo mesto	Rogatec	Nova Gorica	Žiri	Radovljica		
Makole	Horjul	Hodoš/Hodos	Ravne na Koroškem	Straža	Šentjur	Renče - Vogrsko	Jezersko	Gorje		
Maribor	Ig	Kobilje	Slovenj Gradec	Šentjernej	Šmarje pri Jelšah	Šempeter - Vrtojba	Naklo	Jesenice		
Miklavž na Dravskem polju	Ivančna Gorica	Križevci	Vuzenica	Šentrupert	Braslovče	Vipava	Preddvor	Žirovnica		
Pesnica	Komenda	Kuzma	Ribnica na Pohorju	Škocjan	Polzela	Bloke	Šenčur			
Poljčane	Litija	Lendava/Lendva	Šoštanj	Šmarješke Toplice	Prebold	Cerknica	Tržič			
Rače - Fram	Ljubljana	Ljutomer	Velenje	Trebnje	Štore	Ilirska Bistrica				
Ruše	Log - Dragomer	Moravske Toplice	Gornji Grad	Žužemberk	Tabor	Loška dolina				
Selnica ob Dravi	Logatec	Murska Sobota	Ljubno	Kočevje	Vojnik	Pivka				
Slovenska Bistrica	Lukovica	Odranci	Luče	Kostel	Vransko	Postojna				
Starše	Medvode	Puconci	Mozirje	Osilnica	Žalec					
Sveta Ana	Mengeš	Radenci	Nazarje	Loški Potok						
Sveta Trojica v Slov. goricah	Moravče	Razkrižje	Rečica ob Savinji	Ribnica						
Sveti Jurij v Slov. goricah	Škofljica	Rogašovci	Solčava	Sodražica						
Šentilj	Šmartno pri Litiji	Sveti Jurij ob Ščavnici	Šmartno ob Paki							
Ptuj	Trzin	Šalovci								
Oplotnica	Velike Lašče	Tišina								
Slovenske Konjice	Vodice	Turnišče								
Vitanje	Vrhnika	Velika Polana								
Zreče	Hrastnik	Veržej								
Cirkulane	Trbovlje									
Destrnik	Zagorje ob Savi									
Dornava										
Gorišnica										
Hajdina										
Juršinci										
Kidričevo										
Markovci										
Ormož										
Podlehnik										
Središče ob Dravi										
Sveti Andraž v Slov. goricah										
Sveti Tomaž										
Trnovska vas										
Videm										
Zavrč										
Žetale										

Grafična predstavitev in ponazoritev priporočenih turističnih regij je razvidna iz spodnje geografske karte (v kateri so z intenzivnostjo barve označene regije glede na število realiziranih prenočitev v letu 2024)- interaktivni grafični prikazi z vsemi kazalniki so na voljo tudi v digitalni obliki :

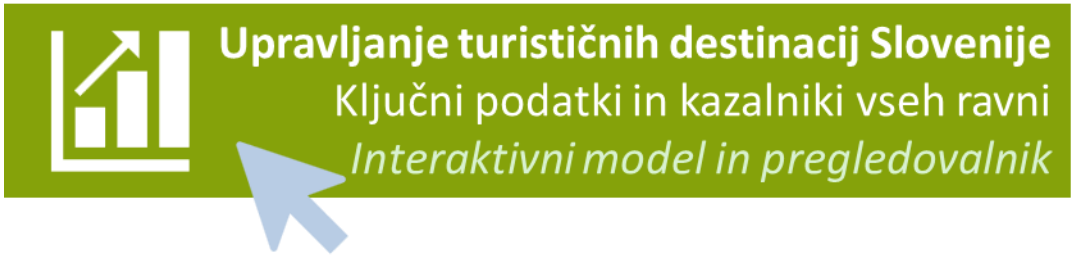
Priporočene turistične regije - število prenočitev 2024

Vir SURS

► *V turistično regijo „Ljubljana in osrednja Slovenija" je vključeno tudi območje Zasavja (Občine Litija, Zagorje, Hrastnik, Trbovlje), za katero kot predlagano perspektivno destinacijo obstaja opcija, da se poveže v širšo turistično regijo bodisi z Osrednjo Slovenijo, Savinjsko … ali Posavjem in Dolenjsko. Prikazi in preračuni so narejeni pod predpostavko povezovanja Zasavja v Osrednjo Slovenijo.*

Grafični interaktivni prikazi in prikazi vseh kazalnikov za vse ravni slovenskega turizma, vključno z območji priporočenih turističnih regij so na voljo na internetni aplikaciji, ki jo je za potrebe MGTŠ v okviru dodatnih utemeljitev in dokazil za potrebe te analize izdelal Hosting Management & Consulting d.o.o. na naslovu: https://turisticne-regije.streamlit.app/

4.6. Vsebinski opis in utemeljitev posameznih priporočenih turističnih regij Slovenije s kazalniki razvitosti in vpliva turizma

V nadaljevanju so v okviru te točke predstavljeni osnovni vsebinski opisi in utemeljitve za vseh predlaganih **enajst (11) zaokroženih območij turističnih regij** s podatki in kazalniki stopnje razvitost in vpliva turizma.

4.6.1. Slovenska Istra

Turistična regija je del širše istrske večkulturne identitete, obalnih mestec severnega Jadrana in zelenega zaledja, kulturnih vplivov beneške republike in bogate kulinarične tradicije. Regija predstavlja slovensko turistično riviero *(obstoječa znamka LOVE ISTRIA)*

Turistično regijo, ki je med vsemi turističnimi regijami v Sloveniji najmanjša po površini in hkrati najbolj koncentrirano in intenzivno razvita v turizmu in ima tudi eno najvišjih stopenj sezonske koncentracije, sestavlja območje štirih (4) občin: Ankaran/Ancarano, Izola/Isola, Koper/Capodistria in Piran/Pirano, med katerimi je najbolj razvita občina Piran skupaj z izrazito turistično razvitim krajem Portorožem.

Območje celotne regije se uvršča v zahodno kohezijsko regijo Slovenije.

Območje turistične regije oblikujejo in ustanavljajo štiri **(4) delujoče vodilne destinacije**: Portorož-Piran, Izola, Koper in Ankaran.

Slovenska Istra predstavlja jasno prepoznavno in funkcionalno zaokroženo turistično regijo z izrazitim mediteranskim in istrskim značajem in tudi prvi vstop v širšo Istro iz severa. Obalna mesta in istrsko zaledje do kraškega roba povezujejo skupne naravne danosti, zgodovinski vpliv beneške kulture ter močna identiteta, ki se odraža v arhitekturi, kulinariki in načinu življenja. Turistični tokovi so tesno prepleteni, kar omogoča povezovanje obalnega in zalednega turizma v skupne in dopolnjujoče turistične produkte. Slovenska Istra je po površini najmanjša turistična regija, ki pa se po razvitosti in obsegu turizma uvršča na drugo mesto med 11 turističnimi regijami v Sloveniji. Turistična regija ima s strani vseh štirih občin sprejeto skupno strategijo razvoja turizma za obdobje do leta 2030.

Reprezentativne atrakcije in ponudniki v turistični regiji Slovenska Istra:

- Piran – zgodovinsko mestno jedro in kulturna dediščina (značilni elementi beneške kulturne dediščine, Cerkev Sv.Jurija, Tartini)
- Portorož – rivierska destinacija in razvito središče wellness, kongresnega (MICE) in navtičnega turizma
- Sečoveljske soline – edinstven krajinski park in ohranjena kulturna dediščina solinarstva
- Koper – urbano središče, poslovni in športni turizem in kulturni dogodki z zaledjem za aktivnosti v naravi in vključevanje tradicijskih in kulinaričnih elementov
- Nasadi Oljk in vinogradi v zaledju kot del eno-kulinarične ponudbe in mediteranskega ambienta regije
- Izola – ribiška tradicija in podoba mesteca, marina in navtični turizem
- Ankaran – zelena obmorska destinacija, klimatsko zdraviliški turizem, športno rekreacijska ponudba

Ključni podatki in kazalniki obsega in stopnje razvitosti in vpliva turizma turistične regije Slovenska Istra prikazani kot povzetek in s podrobnimi vrednostmi vseh kazalnikov

Povzetek »Top/Flop« stanja po vrstah izbranih kazalnikov turistične regije Slovenska Istra, v primerjavi z drugimi regijami in s povprečjem na ravni Slovenije:

Ekonomsko nastanitveni in tržni	**TOP 5** (Prednosti)	Število turističnih sob (nedeljivih enot): 19,3% delež v Sloveniji.
		Število prenočitev vseh turistov v letu 2024: 18,7% delež v Sloveniji.
		Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg: 37,6%.
		Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19: 2,8%.

		PDB tujih turistov: Indeks 126,1 s povp. Slovenije.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji: 55,3%.
		GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024: 0,38.
		Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019: 101,98.
		Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto): Indeks 61,5 s povp. Slovenije.
		Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev: Indeks 64,1 s povp. Slovenije.
Ekonomsko poslovni kazalniki turistične dejavnosti	**TOP 5** (Prednosti)	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 12% delež v Sloveniji.
		Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55): 11,7% delež v Sloveniji.
		Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 126,6 s povp. Slovenije.
		Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 125,3 s povp. Slovenije.
		Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 10,6% delež v Sloveniji.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 76,4 s povp. Slovenije.
		Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I): 7,7% delež v Sloveniji.
		Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 91 s povp. Slovenije.
		Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I): 8,3% delež v Sloveniji.
		Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I): 8,5% delež v Sloveniji.
Družbeni kazalniki	**TOP 3** (Prednosti)	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji: 13%.
		Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji: 79,75.
		Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I): Indeks 103,4 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev): Indeks 431,5 s povp. Slovenije.
		Število občin vključenih v turistično regijo: 1,9% delež v Sloveniji.
		Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev): Indeks 408,2 s povp. Slovenije.
Okoljski kazalniki	**TOP 3** *(Prednosti)*	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji: Indeks 130,2 s povp. Slovenije.
		Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 13,7% delež v Sloveniji.
		Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije: Indeks 44,6 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije): Indeks 987,8 s povp. Slovenije.
		Površina območja turistične regije (km2): 1,9% delež v Sloveniji.
		Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I): Indeks 161,2 s povp. Slovenije.

Podrobne vrednosti vseh ključnih podatkov in kazalnikov turistične regije Slovenska Istra

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma	**Slovenska Istra**
DRUŽBENI KAZALNIKI	Število občin vključenih v turistično regijo	4
	Delež občin vključenih v tur. regijo od vseh slovenskih občin	1,9%
	Število prebivalcev na območju turistične regije	92.206
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije	4,3%
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije	45,7 let
	Naravni prirast / 1000 prebiv.	-4,0
	Delovno aktivni v turizmu (metod.OECD, WTO) na območju turistične regije	5.078

	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji	13,0%
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije	7,8%
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.	64
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji	1.935
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji	73,7%
	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca	13.570 €
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca	9.147 €
	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr.povprečno na prebivalca	687 €
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)	1.496 €
	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)	1.193 €
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji	79,7
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije	2.111
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije	37.676.787 €
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)	9,4
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)	34,9
OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)	384 km2
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije	1,9%
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)	22,5
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)	54.233 MWh
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)	203 kWh
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije	1,25
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji	490 kg/preb.
EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI TURISTIČNI KAZALNIKI	Število turističnih sob (nedeljivih enot)	13.151
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji	17,7%
	Delež enot v kampih v Sloveniji	17,5%
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji	21,5%
	Število vseh vrst stalnih ležišč	32.221
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji	17,7%
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji	30,3%
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji	55,3%
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024	3.153.575
	Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19	4,6%
	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19	2,8%
	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19	5,6%
	PDB vseh turistov	3,2 dni
	PDB tujih turistov	3,1 dni
	PDB domačih turistov	3,4 dni
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji	18,7%
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije	62,4%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg	37,6%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - DACH trgi	23,8%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Italijanski trg	6,1%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vzh.evropski trgi	17,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Zah.in Sev. evropski trgi	6,6%

	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Prekomorski trgi	3,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Trgi JV Evrope	4,4%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vsi drugi tuji trgi	0,5%
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024	0,38
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019 (Indeks 24/19)	102,0
	Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč	29,3%
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)	37,5%
	Cel.prihodki v nastan. dejavnosti na realizirano prenočitev	43,58
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev	34,87
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto)	25,29
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto)	67,50
EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)	4.317
	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I)	644
	Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I)	2.584
	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)	267.595.842 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v Gostinstvu (I)	108.753.117 €
	Delež celotne realizirane dod.vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)	9,1%
	Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I)	42.095 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. dej. Gostinstvo (I)	69.147.882 €
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I)	26.765 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)	25,8%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I)	63,6%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	39.605.235 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	14,8%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)	15.953.812 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	441.769.526 €
	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	232.447.571 €
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	3,6%
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	6,9%
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	6,0%
	Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	192
	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)	1.140
	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	137.441.939 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v nastanitveni dejavnosti (I 55)	63.386.511 €
	Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55)	55.589 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dej. (I 55)	38.205.465 €
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55)	33.506 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55)	27,8%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55)	60,3%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	25.181.046 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55)	18,3%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. v nastanitveni dejav. (I 55)	9.335.948 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	354.347.384 €
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	198.938.778 €

	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejav. (I 55)	2,6%
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55)	4,7%
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55)	6,8%

4.6.2. Julijske Alpe

Alpska regija z najbolj prepoznavno podobo slovenskega visokogorja, kjer se Julijske Alpe, varovano območje Triglavskega narodnega parka, reke, jezera in doline v okviru biosfernega območja Julijske Alpe povezujejo v celovito in edinstveno doživetje narave, športa, kulture in mednarodno prepoznavne slovenske alpske destinacije. Mednarodno uveljavljena turistična regija ponuja vrhunske aktivnosti na prostem, slikovite kraje ter močno alpsko identiteto skozi vse letne čase, ki se produktno in infrastrukturno povezujejo v zaokroženo celoto.

Turistično regijo, ki je med turističnimi regijami v Sloveniji daleč največja po številu prenočitev in hkrati ena od dveh najmanjših po številu prebivalcev in hkrati z najnižjim deležem hotelskih in podobnih kapacitet med vsemi vrstami turističnih kapacitet ter najvišjo stopnjo sezonskosti in je relativno višje do visoko intenzivno razvita v turizmu sestavlja območje enajstih **(11) občin** na območju širših Julijskih Alp: Bled, Bohinj, Kranjska Gora, Bovec, Kanal, Kobarid, Tolmin, Radovljica, Gorje, Jesenice in Žirovnica.

Območje celotne regije se uvršča v zahodno kohezijsko regijo Slovenije.

Območje regije oblikuje in ustanavlja pet **(5) delujočih vodilnih destinacij**: Bled, Bohinj, Radovljica, Kranjska Gora in Dolina Soče in ena **(1) inicialna perspektivna destinacija**; Dežela pod Karavankami (na območju občin Jesenice, Gorje in Žirovnica).

Regija povezuje slovensko alpsko visokogorje, edini narodni park v Sloveniji – Triglavski narodni park - z enotnim biosfernim območjem Julijskih Alp, reke, jezera, smučišča in doline, ki vodijo do narodnega parka z močno skupno kulturno podobo in prepoznavnostjo slovenskega alpskega sveta v tujini. Regija ima oblikovane mednarodno prepoznavne pohodniške in kolesarske produkte ter visoko uveljavljene destinacije slovenskega turizma (Bled, Bohinj, Kranjska Gora, Dolina Soče). Turizem regije temelji na razvitih in prepoznavnih alpskih in gorskih športno-rekreativnih, naravnih, gastronomskih in kulturnih medsebojno dopolnjujočih produktih, trajnostnih praksah upravljanja turizma v okviru biosfernega območja Julijske Alpe in mednarodni prepoznavnosti regije. Skupnost Julijske Alpe, ki tvori turistično regijo ima eno najdaljših tradicij širšega funkcionalno regijskega povezovanja na področju turizma v Sloveniji.

Reprezentativne atrakcije in mikro-destinacije turistične regije Julijske Alpe:

- Triglavski narodni park – z biosfernim območjem Julijskih Alp, narava in pohodništvo
- Bled – jezero, otok in grad, najbolj prepoznavna podoba turizma slovenskih Alp
- Kranjska Gora – smučišča in izhodišče za pohodništvo in alpinizem
- Bohinj – vrhunski ambienti in narava voda in gora Julijskih Alp pod Triglavom, pohodništvo, alpinizem, smučarsko središče Vogel
- Dolina Soče – vrhunska naravna doživetja ob in na »smaragdni reki«, vodni športi in rekreacija, pohodništvo, smučišče Kanin, kulinarične posebnosti in vrhunska kulinarika, razstavišča, spomeniki in zgodovinske interpretacije 1.svetovne vojne
- Muzej in mednarodna prepoznavnost narodno zabavne glasbe Slavka Avsenika v Begunjah

- Zgornja Gorenjska, Radovljica – zgodovinsko alpsko mesto, obrtniške tradicije, čebelarska tradicija in festival čokolade

Ključni podatki in kazalniki obsega in stopnje razvitosti in vpliva turizma turistične regije Julijske Alpe prikazani kot povzetek in s podrobnimi vrednostmi vseh kazalnikov

Povzetek »Top/Flop« stanja po vrstah izbranih kazalnikov turistične regije Julijske Alpe, v primerjavi z drugimi regijami in s povprečjem na ravni Slovenije:

Ekonomsko nastanitveni in tržni turistični kazalniki	**TOP 5** (Prednosti)	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024: 26,9% delež v Sloveniji.
		Število turističnih sob (nedeljivih enot): 23,6% delež v Sloveniji.
		Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19: 12,9%.
		Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19: 16,1%.
		Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije: 86,1%.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19: -3,4%.
		GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024: 0,44.
		Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji: 54,8%.
		Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019: 108,73.
		Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev: Indeks 44,6 s povp. Slovenije.
Ekonomsko poslovni kazalniki turistične dejavnosti	**TOP 5** (Prednosti)	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 237,3 s povp. Slovenije.
		Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 19,1% delež v Sloveniji.
		Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 168,6 s povp. Slovenije.
		Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 167,7 s povp. Slovenije.
		Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 167,5 s povp. Slovenije.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I): 6,6% delež v Sloveniji.
		Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I): 7% delež v Sloveniji.
		Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I): 8,1% delež v Sloveniji.
		Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I): 8,7% delež v Sloveniji.
		Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55): Indeks 98,7 s povp. Slovenije.
Družbeni kazalniki	**TOP 3** (Prednosti)	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji: 15%.
		Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji: 84,43.
		Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I): Indeks 105,7 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev): Indeks 675,8 s povp. Slovenije.
		Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev): Indeks 634,9 s povp. Slovenije.
		Skupaj število počitniških stanovanj v regiji: 16,2% delež v Sloveniji.
Okoljski kazalniki	**TOP 3** *(Prednosti)*	Površina območja turistične regije (km2): 10,4% delež v Sloveniji.
		Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji: Indeks 108,7 s povp. Slovenije.
		Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 9,1% delež v Sloveniji.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije): Indeks 258,7 s povp. Slovenije.
		Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije: Indeks 82,7 s povp. Slovenije.

		Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I): Indeks 113,2 s povp. Slovenije.

Podrobne vrednosti vseh ključnih podatkov in kazalnikov turistične regije Julijske Alpe

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma	Julijske Alpe
DRUŽBENI KAZALNIKI	Število občin vključenih v turistično regijo	11
	Delež občin vključenih v tur. regijo od vseh slovenskih občin	5,2%
	Število prebivalcev na območju turistične regije	89.985
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije	4,2%
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije	46,1 let
	Naravni prirast / 1000 prebiv.	-3,9
	Delovno aktivni v turizmu (metod.OECD, WTO) na območju turistične regije	4.459
	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji	15,0%
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije	6,8%
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.	68
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji	2.983
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji	75,0%
	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca	13.625 €
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca	9.263 €
	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr.povprečno na prebivalca	483 €
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)	1.444 €
	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)	1.219 €
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji	84,4
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije	2.478
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije	31.544.258 €
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)	13,8
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)	57,8
OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)	2.105 km2
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije	10,4%
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)	5,9
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)	36.258 MWh
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)	142 kWh
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije	2,32
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji	409 kg/preb.
EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI TURISTIČNI KAZALNIKI	Število turističnih sob (nedeljivih enot)	16.099
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji	14,5%
	Delež enot v kampih v Sloveniji	37,1%
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji	26,4%
	Število vseh vrst stalnih ležišč	52.054
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji	28,6%
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji	17,5%
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji	54,8%
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024	4.527.931

	Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19	12,9%
	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19	-3,4%
	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19	16,1%
	PDB vseh turistov	2,6 dni
	PDB tujih turistov	2,6 dni
	PDB domačih turistov	2,5 dni
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji	26,9%
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije	86,1%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg	13,9%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - DACH trgi	24,1%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Italijanski trg	4,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vzh.evropski trgi	18,0%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Zah.in Sev. evropski trgi	17,9%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Prekomorski trgi	13,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Trgi JV Evrope	7,2%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vsi drugi tuji trgi	0,8%
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024	0,44
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019 (Indeks 24/19)	108,7
	Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč	28,4%
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)	45,1%
	Cel.prihodki v nastan. dejavnosti na realizirano prenočitev	30,30
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev	24,24
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto)	22,31
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto)	49,51
EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)	2.934
	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I)	723
	Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I)	2.172
	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)	254.778.672 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v Gostinstvu (I)	99.028.367 €
	Delež celotne realizirane dod.vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)	8,3%
	Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I)	45.587 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. dej. Gostinstvo (I)	57.813.861 €
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I)	26.614 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)	22,7%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I)	58,4%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	41.214.506 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	16,2%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)	20.317.330 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	276.553.713 €
	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	134.886.982 €
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	7,3%
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	15,1%
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	8,0%
	Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	345

	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)	1.002
	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	137.177.558 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v nastanitveni dejavnosti (I 55)	59.119.366 €
	Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55)	59.023 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dej. (I 55)	32.428.897 €
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55)	32.376 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55)	23,6%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55)	54,9%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	26.690.469 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55)	19,5%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. v nastanitveni dejav. (I 55)	12.406.059 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	200.560.526 €
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	101.321.753 €
	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejav. (I 55)	6,2%
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55)	12,2%
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55)	9,0%

4.6.3. Gorenjska

Skupna turistična regija Gorenjska povezuje zgodovinska alpska mesta, alpske in predalpske pokrajine ter bogato obrtno in industrijsko dediščino v enotno, prepoznavno turistično destinacijo. Odlikujejo jo izjemne možnosti za aktivni beli in zeleni turizem, kulturna doživetja, lokalna gastronomija in močna kulturna identiteta. Dobra prometna dostopnost ter raznolika ponudba omogočata celoletni turizem. Območje, zaradi spoja razvite osnovne infrastrukture, dostopnosti, visoko privlačnih naravnih in kulturnih danosti alpskega prostora in industrijske tradicije tvori potencial konkurenčne in trajnostno naravnane regije z visoko dodano vrednostjo.

Turistično regijo, ki je med turističnimi regijami v Sloveniji sicer med najmanjšimi po številu prenočitev, a je hkrati umeščena med dve izredno visoko razviti turistični regiji in razpolaga z visokim potencialom za razvoj turizma visoke dodane vrednosti in je še relativno ne-intenzivno razvita v turizmu sestavlja območje trinajstih **(13) občin** na območju širše srednje in spodnje Gorenjske; zraven Mestne občine Kranj, še naslednje občine: Šenčur, Cerklje na Gorenjskem, Naklo, Cerkno, Idrija, Gorenja vas – Poljane, Škofja Loka, Železniki, Žiri, Jezersko, Preddvor, Tržič.

Območje celotne regije se uvršča v zahodno kohezijsko regijo Slovenije.

Območje regije oblikuje in ustanavlja pet **(5) delujočih vodilnih destinacij**: Cerkno, Idrija, Škofja Loka, Kranj, Cerklje na Gorenjskem in ena **(1) inicialna perspektivna destinacija**; »Dežela pod Storžičem – Jezersko« (na območju občin Preddvor, Tržič in Jezersko).

Turistična regija Gorenjska povezuje območje od osrednje do severozahodne Slovenije v prepoznavno alpsko in predalpsko destinacijo, ki združuje zgodovinska slovenska alpska mesta (Kranj, Škofja Loka, Tržič), slikovite doline in gorski svet (Jezersko, Preddvor, Cerklje), bogato industrijsko in obrtno dediščino (Idrija, Železniki, Žiri, Cerkno) ter izjemne naravne danosti za aktivni turizem. Ključni turistični produkti regije so pohodništvo, kolesarjenje, beli in zeleni športi in rekreacija, kulturni turizem, gastronomija in doživetja lokalne obrti (tradicija čipkarstva, železarstva

in čevljarstva), ter dobra prometna dostopnost z avtocestnimi povezavami in osrednjim slovenskim letališčem Dr.Jožeta Pučnika, ki omogoča razvoj celoletne, raznolike in mednarodno konkurenčne turistične ponudbe.

Reprezentativne atrakcije in mikro-destinacije na območju turistične regije Gorenjska:

Zgodovinska mesta in urbana središča:
- Kranj – zgodovinsko jedro, kanjon Kokre, Prešernova dediščina
- Škofja Loka – eno najbolje ohranjenih srednjeveških mest v Sloveniji
- Tržič – dediščina čevljarstva, gorski ambient, izhodišče za Karavanke
- Idrija – UNESCO dediščina, rudnik živega srebra, čipke
- Cerkno – Laufarija, smučarski center, partizanska bolnica Franja (UNESCO)

Gorski in naravni biseri:
- Jezersko – alpska kulisa, Planšarsko jezero, izhodišče za Kamniško-Savinjske Alpe
- Preddvor – Jezero Črnava, grad Dvor, Storžič
- Cerklje na Gorenjskem – Krvavec (zimsko-letno gorsko središče)
- Tržič in Karavanke – pohodništvo, ferate, planine
- Poljanska dolina (Gorenja vas – Poljane) – hribovita kulturna krajina, Tavčarjeva dediščina

Obrtna, industrijska in etnološka dediščina:
- Železniki – kovaška tradicija, klekljanje
- Žiri – čevljarska dediščina, Rapalska meja
- Idrija in Cerkno – industrijska, rudarska in partizanska zgodovina

Aktivni turizem in naravna doživetja:
- Pohodništvo, kolesarjenje, gorsko kolesarjenje, turno smučanje
- Krvavec, Cerkno – smučarski centri
- Poljanske in Selške doline – kolesarske in pohodniške poti
- Kamniško-Savinjske Alpe, Karavanke – visokogorje na severnem delu regije

Kulinarika in podeželski turizem:
- Kmetije z doživetji, lokalni siri, mesnine, med, tradicionalne jedi
- Planšarstvo (Jezersko, Preddvor, Cerklje)
- Lokalni festivali in sejmi

Osrednje slovensko letališče Dr.Jožeta Pučnika, Brnik

Ključni podatki in kazalniki obsega in stopnje razvitosti in vpliva turizma turistične regije Gorenjska prikazani kot povzetek in s podrobnimi vrednostmi vseh kazalnikov

Povzetek »Top/Flop« stanja po vrstah izbranih kazalnikov turistične regije Gorenjska, v primerjavi z drugimi regijami in s povprečjem na ravni Slovenije:

Ekonomsko nastanitveni in tržni turistični kazalniki	**TOP 5** (Prednosti)	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije: 84,1%.
		Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev: Indeks 106,4 s povp. Slovenije.
		Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto): Indeks 103,3 s povp. Slovenije.
		Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19: 8,8%.
		Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji: 31%.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji: 62,2%.
		Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19: -11,2%.
		Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019: 128,27.
		Število prenočitev vseh turistov v letu 2024: 2,9% delež v Sloveniji.
		Število turističnih sob (nedeljivih enot): 3,6% delež v Sloveniji.

Ekonomsko poslovni kazalniki turistične dejavnosti	**TOP 5** (Prednosti)	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 208,3 s povp. Slovenije.
		Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 149,8 s povp. Slovenije.
		Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 107,8 s povp. Slovenije.
		Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I): 23,7%.
		Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55): 28,3%.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 3,1% delež v Sloveniji.
		Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55): 3,5% delež v Sloveniji.
		Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 4,8% delež v Sloveniji.
		Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I): 4,9% delež v Sloveniji.
		Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I): 5% delež v Sloveniji.
Družbeni kazalniki	**TOP 3** (Prednosti)	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev): Indeks 54,3 s povp. Slovenije.
		Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev): Indeks 38,7 s povp. Slovenije.
		Skupaj število počitniških stanovanj v regiji: 6% delež v Sloveniji.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije: 5,7% delež v Sloveniji.
		Število občin vključenih v turistično regijo: 6,1% delež v Sloveniji.
		Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije: 7,5% delež v Sloveniji.
Okoljski kazalniki	**TOP 3** *(Prednosti)*	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 4,6% delež v Sloveniji.
		Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije): Indeks 37,9 s povp. Slovenije.
		Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I): Indeks 95,1 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije: Indeks 73,3 s povp. Slovenije.
		Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji: Indeks 80,1 s povp. Slovenije.
		Površina območja turistične regije (km2): 7,6% delež v Sloveniji.

Podrobne vrednosti vseh ključnih podatkov in kazalnikov turistične regije Gorenjska

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma	Gorenjska
DRUŽBENI KAZALNIKI	Število občin vključenih v turistično regijo	13
	Delež občin vključenih v tur. regijo od vseh slovenskih občin	6,1%
	Število prebivalcev na območju turistične regije	158.578
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije	7,5%
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije	43,5 let
	Naravni prirast / 1000 prebiv.	-0,5
	Delovno aktivni v turizmu (metod.OECD, WTO) na območju turistične regije	4.889
	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji	6,4%
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije	7,5%
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.	79
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji	1.111
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji	85,0%
	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca	14.070 €
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca	9.889 €

	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr.povprečno na prebivalca	569 €
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)	1.507 €
	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)	1.090 €
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji	72,3
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije	3.896
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije	92.312.489 €
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)	0,8
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)	4,6
OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)	1.545 km2
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije	7,6%
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)	0,9
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)	18.408 MWh
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)	120 kWh
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije	2,05
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji	301 kg/preb.
EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI TURISTIČNI KAZALNIKI	Število turističnih sob (nedeljivih enot)	2.443
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji	3,6%
	Delež enot v kampih v Sloveniji	1,2%
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji	4,6%
	Število vseh vrst stalnih ležišč	7.366
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji	4,0%
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji	31,0%
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji	62,2%
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024	486.353
	Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19	5,0%
	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19	-11,2%
	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19	8,8%
	PDB vseh turistov	2,3 dni
	PDB tujih turistov	2,3 dni
	PDB domačih turistov	2,0 dni
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji	2,9%
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije	84,1%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg	15,9%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - DACH trgi	14,6%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Italijanski trg	5,1%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vzh.evropski trgi	21,3%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Zah.in Sev. evropski trgi	16,4%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Prekomorski trgi	10,7%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Trgi JV Evrope	14,4%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vsi drugi tuji trgi	1,6%
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024	0,30
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019 (Indeks 24/19)	128,3
	Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč	18,8%
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)	30,2%

	Cel.prihodki v nastan. dejavnosti na realizirano prenočitev	72,31
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev	57,85
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto)	32,73
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto)	108,43
EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)	2.803
	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I)	546
	Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I)	1.562
	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)	153.916.051 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v Gostinstvu (I)	51.887.358 €
	Delež celotne realizirane dod.vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)	4,3%
	Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I)	33.212 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. dej. Gostinstvo (I)	36.451.855 €
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I)	23.332 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)	23,7%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I)	70,3%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	15.435.503 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	10,0%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)	6.614.438 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	107.453.395 €
	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	49.170.594 €
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	6,2%
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	13,5%
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	4,3%
	Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	87
	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)	337
	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	35.167.228 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v nastanitveni dejavnosti (I 55)	14.176.187 €
	Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55)	42.008 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dej. (I 55)	9.945.938 €
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55)	29.473 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55)	28,3%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55)	70,2%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	4.230.249 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55)	12,0%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. v nastanitveni dejav. (I 55)	2.032.444 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	39.234.201 €
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	18.910.580 €
	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejav. (I 55)	5,2%
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55)	10,7%
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55)	5,8%

4.6.4. Goriško, Vipava in Kras

Stičišče Alp, Mediterana in Krasa z izrazito vinsko in kulinarično identiteto, kjer se edinstveni kraški pojavi in prvinski dinarski gozdovi, vrhunska vina in bogata zgodovina prepletajo z aktivnimi doživetji in čezmejnim utripom. Turistična regija navdušuje z naravno dediščino vpisano v UNESCO, prestižnimi mednarodno uveljavljenimi privlačnostmi ter raznoliko ponudbo za zahtevne raziskovalce.

Turistično regijo, ki je med vsemi turističnimi regijami v Sloveniji največja po površini in srednje intenzivno razvita v turizmu sestavlja območje sedemnajstih **(17) občin**: Brda, Divača, Hrpelje – Kozina, Komen, Sežana, Ajdovščina, Miren – Kostanjevica, Nova Gorica, Renče – Vogrsko, Šempeter – Vrtojba, Vipava, Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka in Postojna.

Območje regije se v večjem delu (11 občin) uvršča v zahodno kohezijsko regijo, v delu, ki se nanaša na območje vodilne destinacije Zeleni Kras (6 občin) pa v vzhodno kohezijsko regijo Slovenije.

Območje regije oblikujejo in ustanavljajo štiri **(4) delujoče vodilne destinacije**: Brda, Nova Gorica in Vipavska dolina, Kras in Zeleni Kras.

Regija predstavlja stičišče alpskega, mediteranskega in kraškega sveta z matičnim in zelenim Krasom z edinstveno vinogradniško in kulinarično identiteto. Vrhunske mednarodno prepoznavne privlačnosti predstavljajo Kobilarna Lipica, Park Škocjanske jame, Postojnska jama in drugi kraški pojavi in značilnosti. Turizem temelji na obisku vrhunskih naravnih in zgodovinskih privlačnosti na Krasu, vinu, gastronomiji, pohodništvu, kolesarstvu, zgodovini, poslovnem in igralniškem turizmu in čezmejno povezanostjo s sosednjo Italijo.

Reprezentativne atrakcije in ponudniki v turistični regiji:

- Kobilarna Lipica – zgodovinska kobilarna (350 let) in kobilarniško posestvo z največjo čredo konj pasme Lipicanec na Svetu in vpisom v UNESCO nesnovno dediščino človeštva
- Kras – Park Škocjanske jame, vrhunski kraški pojavi in podobe Krasa, pršutarne, vinorodna pokrajina, kolesarske in pohodniške poti
- Postojnska jama, vivarij človeške ribice in Predjamski grad (največji Jamski grad na Svetu) – najbolj tradicionalno obiskana turistična privlačnost v Sloveniji in največja kraška jama na dinarskem Krasu
- Planinska jama – največja vodna jama v Sloveniji
- Presihajoče Cerkniško jezero in Rakov Škocjan - kraški pojavi
- Park vojaške zgodovine Pivka – nagrajeni muzej
- Biosferno območje Krasa (vpisano na seznam dediščine UNESCO)
- Goriška Brda – vinske ceste in ponudba kulinarike in kleti, vrhunska vinorodna pokrajina in ambienti
- Vipavska dolina – vinska kultura in »outdoor« aktivnosti
- Nova Gorica – igralniški in kulturni ter mestni turizem, EPK 2025
- Brkini – gričevnata zelena podoba Krasa
- Muzeji in številne umetniške galerije v regiji
- Spomeniki Soške fronte
- Trije vinorodni okoliši Primorske vinorodne dežele: Goriška Brda, Vipavska dolina in Kras, ki povezujejo skupne značilnosti kulinarične in enološke ponudbe regije.

Ključni podatki in kazalniki obsega in stopnje razvitosti in vpliva turizma turistične regije Goriško, Vipava in Kras prikazani kot povzetek in s podrobnimi vrednostmi vseh kazalnikov

Povzetek »Top/Flop« stanja po vrstah izbranih kazalnikov turistične regije Goriško, Vipava in Kras, v primerjavi z drugimi regijami in s povprečjem na ravni Slovenije:

Ekonomsko nastanitveni in tržni turistični kazalniki	**TOP 5** (Prednosti)	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19: 14,1%.
		Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije: 86,1%.
		Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji: 34,7%.
		Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto): Indeks 79,9 s povp. Slovenije.
		Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev: Indeks 79,9 s povp. Slovenije.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19: 0,4%.
		Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19: 2,1%.
		Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019: 117,19.
		Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji: 46,6%.
		Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg: 12,8%.
Ekonomsko poslovni kazalniki turistične dejavnosti	**TOP 5** (Prednosti)	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 113,5 s povp. Slovenije.
		Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I): 22,7%.
		Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I): 63,3%.
		Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55): 26,7%.
		Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 8,6% delež v Sloveniji.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 8,7 s povp. Slovenije.
		Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 10,5 s povp. Slovenije.
		Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 3,5% delež v Sloveniji.
		Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55): 3,7% delež v Sloveniji.
		Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I): 5,2% delež v Sloveniji.
Družbeni kazalniki	**TOP 3** (Prednosti)	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev): Indeks 85,7 s povp. Slovenije.
		Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev): Indeks 58,6 s povp. Slovenije.
		Skupaj število počitniških stanovanj v regiji: 5,6% delež v Sloveniji.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije: 7,5% delež v Sloveniji.
		Število občin vključenih v turistično regijo: 8% delež v Sloveniji.
		Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije: 45,23.
Okoljski kazalniki	**TOP 3** *(Prednosti)*	Površina območja turistične regije (km2): 14,4% delež v Sloveniji.
		Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 6,1% delež v Sloveniji.
		Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije): Indeks 30,6 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I): Indeks 116 s povp. Slovenije.
		Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije: Indeks 95,4 s povp. Slovenije.
		Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji: Indeks 101,7 s povp. Slovenije.

Podrobne vrednosti vseh ključnih podatkov in kazalnikov turistične regije Goriško, Vipava in Kras

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma	Goriško, Vipava, Kras
DRUŽBENI KAZALNIKI	Število občin vključenih v turistično regijo	17
	Delež občin vključenih v tur. regijo od vseh slovenskih občin	8,0%
	Število prebivalcev na območju turistične regije	160.204
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije	7,5%
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije	45,2 let
	Naravni prirast / 1000 prebiv.	-3,0
	Delovno aktivni v turizmu (metod.OECD, WTO) na območju turistične regije	4.889
	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji	8,0%
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije	7,5%
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.	72
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji	1.029
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji	79,9%
	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca	13.400 €
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca	9.302 €
	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr.povprečno na prebivalca	395 €
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)	1.415 €
	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)	1.203 €
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji	85,0
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije	7.491
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije	137.854.754 €
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)	1,3
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)	7,3
OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)	2.928 km2
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije	14,4%
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)	0,7
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)	24.141 MWh
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)	146 kWh
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije	2,67
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji	383 kg/preb.
EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI TURISTIČNI KAZALNIKI	Število turističnih sob (nedeljivih enot)	4.520
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji	6,8%
	Delež enot v kampih v Sloveniji	6,9%
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji	6,4%
	Število vseh vrst stalnih ležišč	11.754
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji	6,5%
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji	34,7%
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji	46,6%
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024	743.783
	Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19	2,1%
	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19	14,1%

	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19	0,4%
	PDB vseh turistov	1,8 dni
	PDB tujih turistov	1,8 dni
	PDB domačih turistov	1,8 dni
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji	4,4%
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije	86,1%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg	12,8%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - DACH trgi	15,7%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Italijanski trg	21,4%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vzh.evropski trgi	12,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Zah.in Sev. evropski trgi	15,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Prekomorski trgi	9,6%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Trgi JV Evrope	9,8%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vsi drugi tuji trgi	1,5%
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024	0,32
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019 (Indeks 24/19)	117,2
	Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč	19,4%
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)	26,2%
	Cel.prihodki v nastan. dejavnosti na realizirano prenočitev	54,29
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev	43,44
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto)	21,95
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto)	83,89
EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)	3.217
	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I)	625
	Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I)	1.739
	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)	165.453.061 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v Gostinstvu (I)	59.324.354 €
	Delež celotne realizirane dod.vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)	5,0%
	Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I)	34.109 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. dej. Gostinstvo (I)	37.578.507 €
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I)	21.606 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)	22,7%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I)	63,3%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	24.108.625 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	14,6%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)	4.633.954 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	169.821.616 €
	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	85.594.185 €
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	2,7%
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	5,4%
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	2,8%
	Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	155
	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)	364
	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	40.382.858 €

	Dodana vrednost reg.podjetij v nastanitveni dejavnosti (I 55)	16.329.799 €
	Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55)	44.803 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dej. (I 55)	10.798.615 €
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55)	29.627 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55)	26,7%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55)	66,1%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	5.531.184 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55)	13,7%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. v nastanitveni dejav. (I 55)	227.380 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	89.127.123 €
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	50.849.857 €
	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejav. (I 55)	0,3%
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55)	0,4%
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55)	0,6%

4.6.5. Savinjsko, Celje, Obsotelje in Kozjansko

Regija bogate zgodovine, knežjega mesta in zdravilnih voda, kjer se slikovita kulturna mesta, krajinski parki ter vinorodna pokrajina prepletajo z mednarodno konkurenčnim in vrhunskim termalnim in wellness turizmom. Turistična regija, ki ponuja celostno doživetje sprostitve, dediščine in narave v osrčju vzhodne Slovenije.

Turistično regijo, ki med vsemi turističnimi regijami v Sloveniji združuje največje število zdraviliške turistične ponudbe, ima hkrati največji delež vseh nastanitvenih kapacitet v obliki hotelov in podobnih obratov in najnižjo sezonskost, sestavlja območje osemnajstih **(18) občin**: Celje, Dobrna, Laško, Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Dobje, Rogatec, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Braslovče, Polzela, Prebold, Štore, Tabor, Vojnik, Vransko in Žalec.

Območje celotne regije se uvršča v vzhodno kohezijsko regijo Slovenije.

Območje turistične regije oblikujejo in ustanavlja pet **(5) delujočih vodilnih destinacij**: Celje, Laško, Dobrna, Rogaška Slatina in Podčetrtek in dve **(2) inicialni perspektivni destinaciji** Spodnja savinjska dolina (občine: Braslovče, Polzela, Prebold, Tabor, Vransko in Žalec) in Dolina Voglajne (občine: Šmarje pri Jelšah, Šentjur, Vojnik, štore in Dobje).

Regija združuje zgodovinska urbana središča, pet tradicionalnih in mednarodno prepoznavnih termalnih zdravilišč in krajinske parke. Skupne značilnosti so zgodovinska dediščina, termalni turizem, wellness produkti, tradicionalna krajina ter vinorodna pokrajina jugozahodnega dela Štajerskega vinorodnega okoliša.

Reprezentativne atrakcije in ponudniki:

- Celje – Stari celjski grad in zgodovinsko mestno jedro, kulturni dogodki in festivali, mestni in poslovni turizem
- Spodnje Savinjsko – dežela hmelja in piva, kraške jame in zgodovinski antični spomeniki (rimska nekropola Šempeter), kraška jama Pekel,
- Laško – termalno zdraviliško središče in pivovarna
- Dobrna – tradicionalna zdraviliška destinacija in zdraviliški park

- Rimske toplice – Zdraviliški in wellness center
- Rogaška Slatina – zgodovinsko tradicionalno zdravilišče z zdraviliškim parkom in wellness ponudba
- Terme Olimia – sodobno in sonaravno termalno zdravilišče in wellness ponudba
- Šmarsko Vištanjska vinska turistična cesta
- Kozjanski park in grad Podsreda

Ključni podatki in kazalniki obsega in stopnje razvitosti in vpliva turizma turistične regije Savinjsko, Celje, Obsotelje in Kozjansko prikazani kot povzetek in s podrobnimi vrednostmi vseh kazalnikov

Povzetek »Top/Flop« stanja po vrstah izbranih kazalnikov turistične regije Savinjsko, Celje, Obsotelje in Kozjansko, v primerjavi z drugimi regijami in s povprečjem na ravni Slovenije:

Ekonomsko nastanitveni in tržni turistični kazalniki	**TOP 5** (Prednosti)	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19: 17%.
		Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev: Indeks 185,9 s povp. Slovenije.
		Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto): Indeks 180,4 s povp. Slovenije.
		Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg: 47,2%.
		Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto): Indeks 163,7 s povp. Slovenije.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19: -7,4%.
		Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019: 112,28.
		Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19: 2,8%.
		Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije: 52,8%.
		Število prenočitev vseh turistov v letu 2024: 7,1% delež v Sloveniji.
Ekonomsko poslovni kazalniki turistične dejavnosti	**TOP 5** (Prednosti)	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55): 16,8% delež v Sloveniji.
		Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 13,2% delež v Sloveniji.
		EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 121,7 s povp. Slovenije.
		EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 121,7 s povp. Slovenije.
		Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 118,6 s povp. Slovenije.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55): 36,4%.
		Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 6,7% delež v Sloveniji.
		Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I): 6,9% delež v Sloveniji.
		Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I): 31,3%.
		Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55): 64,9%.
Družbeni kazalniki	**TOP 3** (Prednosti)	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev): Indeks 86,1 s povp. Slovenije.
		Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev): Indeks 73,3 s povp. Slovenije.
		Skupaj število počitniških stanovanj v regiji: 7% delež v Sloveniji.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije: 8,2% delež v Sloveniji.
		Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR): Indeks 92,1 s povp. Slovenije.
		Število občin vključenih v turistično regijo: 8,5% delež v Sloveniji.
Okoljski kazalniki	**TOP 3** *(Prednosti)*	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije): Indeks 104,7 s povp. Slovenije.
		Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije: Indeks 103,8 s povp. Slovenije.

		Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji: Indeks 95,2 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Površina območja turistične regije (km2): 6,8% delež v Sloveniji.
		Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 10,4% delež v Sloveniji.
		Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 10,4% delež v Sloveniji.

Podrobne vrednosti vseh ključnih podatkov in kazalnikov turistične regije Savinjsko, Celje, Obsotelje in Kozjansko

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma	**Savinjsko, Celje, Obsotelje in Kozjansko**
DRUŽBENI KAZALNIKI	Število občin vključenih v turistično regijo	18
	Delež občin vključenih v tur. regijo od vseh slovenskih občin	8,5%
	Število prebivalcev na območju turistične regije	175.134
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije	8,2%
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije	44,5 let
	Naravni prirast / 1000 prebiv.	-2,9
	Delovno aktivni v turizmu (metod.OECD, WTO) na območju turistične regije	5.647
	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji	7,6%
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije	8,6%
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.	74
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji	1.282
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji	80,9%
	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca	13.129 €
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca	9.069 €
	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr.povprečno na prebivalca	362 €
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)	1.406 €
	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)	1.148 €
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji	81,7
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije	7.193
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije	126.838.241 €
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)	1,9
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)	6,3
OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)	1.373 km2
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije	6,8%
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)	2,4
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)	41.377 MWh
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)	144 kWh
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije	2,91
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji	358 kg/preb.
EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI	Število turističnih sob (nedeljivih enot)	5.394
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji	10,1%
	Delež enot v kampih v Sloveniji	6,7%
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji	6,4%

	Število vseh vrst stalnih ležišč	10.989
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji	6,0%
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji	49,6%
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji	34,6%
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024	1.195.332
	Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19	2,8%
	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19	17,0%
	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19	-7,4%
	PDB vseh turistov	3,2 dni
	PDB tujih turistov	3,0 dni
	PDB domačih turistov	3,6 dni
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji	7,1%
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije	52,8%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg	47,2%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - DACH trgi	10,4%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Italijanski trg	8,1%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vzh.evropski trgi	9,0%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Zah.in Sev. evropski trgi	5,0%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Prekomorski trgi	5,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Trgi JV Evrope	13,6%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vsi drugi tuji trgi	1,1%
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024	0,10
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019 (Indeks 24/19)	112,3
	Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč	32,8%
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)	35,5%
	Cel.prihodki v nastan. dejavnosti na realizirano prenočitev	126,35
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev	101,08
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto)	67,27
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto)	189,44
EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)	4.256
	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I)	575
	Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I)	3.218
	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)	286.793.449 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v Gostinstvu (I)	134.388.104 €
	Delež celotne realizirane dod.vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)	11,2%
	Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I)	41.767 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. dej. Gostinstvo (I)	89.687.567 €
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I)	27.875 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)	31,3%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I)	66,7%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	44.787.894 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	15,6%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)	15.814.376 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	392.311.283 €

	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	183.998.633 €
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	4,0%
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	8,6%
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	5,5%
	Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	122
	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)	1.635
	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	151.034.767 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v nastanitveni dejavnosti (I 55)	84.823.137 €
	Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55)	51.869 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dej. (I 55)	55.051.905 €
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55)	33.664 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55)	36,4%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55)	64,9%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	29.771.232 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55)	19,7%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. v nastanitveni dejav. (I 55)	9.605.431 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	311.130.015 €
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	153.011.593 €
	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejav. (I 55)	3,1%
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55)	6,3%
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55)	6,4%

4.6.6. Dolenjska, Bela krajina in Kočevsko

Zaokrožena turistična regija, jugovzhodne Slovenije, tradicionalne gričevnate in vinorodne pokrajine Dolenjske in Bele Krajine, naravnega okolja rek Krke, Kolpe in Čabra ter bogatih termalnih izvirov, kjer se sprostitev v priznanih zdraviliščih prepleta z vinsko in kulinarično kulturo ter podobami zgodovinskih dvorcev in gradov in kočevskega dinarskega južnega roba Slovenije, bogatega z gozdovi, pragozdovi, edinstvenimi kraškimi pojavi, floro in favno, zavezana stiku z naravo in mednarodno prepoznavnimi naravnimi in kulturnimi vrednotami ter tradicijami.

Turistično regijo, ki je med turističnimi regijami v Sloveniji ena največjih po površini in z enim najvišjih deležev prenočitev domačih turistov in je srednje intenzivno razvita v turizmu sestavlja območje enaindvajsetih **(21) občin**; zraven MO Novo Mesto, če naslednje občine Dolenjske, Bele Krajine in Kočevskega: Črnomelj, Metlika, Semič, Dolenjske Toplice, Mirna, Mirna Peč, Mokronog – Trebelno, Novo mesto, Straža, Šentjernej, Šentrupert, Škocjan, Šmarješke Toplice, Trebnje, Žužemberk, Kočevje, Kostel, Osilnica, Loški Potok, Ribnica in Sodražica.

Območje celotne regije se uvršča v vzhodno kohezijsko regijo Slovenije.

Območje regije oblikujejo in ustanavljajo tri **(3) delujoče vodilne destinacije**: Dolenjska, Bela Krajina in Kočevsko in ena **(1) inicialna perspektivna destinacija** »Dežela suhe robe (Območje občin Ribnica, Sodražica in Loški potok).

Regija združuje območja kultivirane Dolenjske pokrajine s priznanimi zdraviliško turističnimi destinacijami in idiličnim podeželjem, značilno vinsko in kulinarično kulturno podobo z dvorci in

gradovi in z ohranjeno naravo, romantične z mehko a pristno naravo zaznamovane Bele Krajine in dinarske gozdove, reke in dinarske kraške geografske pojave mednarodne prepoznavnosti ter močne lokalne identitete, izražene v etnografiji in arhitekturi. Turizem temelji na tradicionalni zdraviliško-turistični ponudbi, aktivnostih v naravi, spoznavanjem in stiku z naravo, kulturnih in enološko-kulinaričnih doživetjih in avtentičnem lokalnem stilu življenja.

Reprezentativne atrakcije in ponudniki v turistični regiji Dolenjska Bela krajina in Kočevsko:

- Novo mesto – zgodovinsko mestno jedro in kulturno središče s prepoznavno kulturno podobo
- Šmarješke Toplice - sodobno in sonaravno termalno zdravilišče in wellness ponudba
- Dolenjske Toplice – tradicionalno in sonaravno termalno zdravilišče in wellness ponudba
- Grad Otočec – romantične nastanitve in kulinarika v zgodovinskem objektu sredi kultivirane narave
- Gradovi, dvorci in samostani Dolenjske in Bele Krajine – kulturna doživetja regije
- Vinorodne gorice in vinska kultura Dolenjske in Bele Krajine (Dolenjski in Belokrajnski vinorodni okoliš Posavske vinorodne dežele) – vinske ceste in zidanice, številni vinarji in vinske kleti (posebnosti; zidanice, cviček, modra frankinja, turistične kmetije, mednarodno prepoznavni vinarji)
- Kočevski pragozd in območje Kočevskega – opazovanje živali (medved, ris, idr.) in stik z neokrnjeno naravo, pohodništvo, kolesarstvo,
- Reka Kolpa in Kočevsko jezero – outdoor aktivnosti, glamping, šport in rekreacija na vodi, pohodništvo, kolesarstvo
- Bela Krajina: Črnomelj / Metlika / Semič – kulturna dediščina, vinorodna pokrajina, vinska kultura belokranjskega vinorodnega okoliša Posavke vinorodne dežele
- Kočevsko in Bela Krajina – turistične kmetije, kulinarične posebnosti
- Ribniško območje – mednarodno prepoznavna tradicija rokodelstva, suhe robe in pustnih običajev.

Ključni podatki in kazalniki obsega in stopnje razvitosti in vpliva turizma turistične regije Dolenjska Bela krajina in Kočevsko prikazani kot povzetek in s podrobnimi vrednostmi vseh kazalnikov

Povzetek »Top/Flop« stanja po vrstah izbranih kazalnikov turistične regije Dolenjska Bela krajina in Kočevsko, v primerjavi z drugimi regijami in s povprečjem na ravni Slovenije:

Ekonomsko nastanitveni in tržni turistični kazalniki	**TOP 5** (Prednosti)	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19: 13,7%.
		Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg: 65,8%.
		Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto): Indeks 204,4 s povp. Slovenije.
		Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev: Indeks 198,6 s povp. Slovenije.
		Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto): Indeks 156 s povp. Slovenije.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19: -14,5%.
		Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19: 2,2%.
		Število prenočitev vseh turistov v letu 2024: 3,1% delež v Sloveniji.
		Število turističnih sob (nedeljivih enot): 4,2% delež v Sloveniji.
		Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije: 34,2%.
Ekonomsko poslovni kazalniki turistične	**TOP 5** (Prednosti)	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55): Indeks 111 s povp. Slovenije.
		Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I): Indeks 109,1 s povp. Slovenije.
		Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I): Indeks 97,4 s povp. Slovenije.

		Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55): Indeks 88,6 s povp. Slovenije.
		Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I): 74,5%.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 20,3 s povp. Slovenije.
		Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 23,7 s povp. Slovenije.
		Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 3,9% delež v Sloveniji.
		Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I): 4,6% delež v Sloveniji.
		Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55): 40,3%.
Družbeni kazalniki	**TOP 3** (Prednosti)	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev): Indeks 58,1 s povp. Slovenije.
		Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev): Indeks 44,1 s povp. Slovenije.
		Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije: 10,8% delež v Sloveniji.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji: 5%.
		Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije: 7% delež v Sloveniji.
		Skupaj število počitniških stanovanj v regiji: 11,1% delež v Sloveniji.
Okoljski kazalniki	**TOP 3** *(Prednosti)*	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije: Indeks 191,2 s povp. Slovenije.
		Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije): Indeks 23,3 s povp. Slovenije.
		Površina območja turistične regije (km2): 13,2% delež v Sloveniji.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I): Indeks 124,6 s povp. Slovenije.
		Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji: Indeks 82,8 s povp. Slovenije.
		Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 5,8% delež v Sloveniji.

Podrobne vrednosti vseh ključnih podatkov in kazalnikov turistične regije Dolenjska Bela krajina in Kočevsko

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma	**Dolenjska, Bela Krajina in Kočevsko**
DRUŽBENI KAZALNIKI	Število občin vključenih v turistično regijo	21
	Delež občin vključenih v tur. regijo od vseh slovenskih občin	9,9%
	Število prebivalcev na območju turistične regije	148.273
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije	7,0%
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije	43,4 let
	Naravni prirast / 1000 prebiv.	-0,4
	Delovno aktivni v turizmu (metod.OECD, WTO) na območju turistične regije	2.915
	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji	5,0%
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije	4,4%
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.	73
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji	2.043
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji	77,7%
	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca	13.640 €
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca	9.579 €
	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr.povprečno na prebivalca	507 €
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)	1.533 €

	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)	1.180 €
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji	77,0
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije	7.389
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije	107.349.538 €
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)	1,0
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)	5,0
OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)	2.676 km2
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije	13,2%
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)	0,5
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)	22.970 MWh
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)	157 kWh
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije	5,35
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji	311 kg/preb.
EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI TURISTIČNI KAZALNIKI	Število turističnih sob (nedeljivih enot)	2.856
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji	4,1%
	Delež enot v kampih v Sloveniji	6,6%
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji	3,3%
	Število vseh vrst stalnih ležišč	7.373
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji	4,1%
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji	29,7%
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji	44,5%
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024	517.849
	Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19	2,2%
	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19	13,7%
	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19	-14,5%
	PDB vseh turistov	3,0 dni
	PDB tujih turistov	2,1 dni
	PDB domačih turistov	3,9 dni
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji	3,1%
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije	34,2%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg	65,8%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - DACH trgi	8,3%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Italijanski trg	3,9%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vzh.evropski trgi	3,9%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Zah.in Sev. evropski trgi	6,4%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Prekomorski trgi	3,2%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Trgi JV Evrope	7,8%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vsi drugi tuji trgi	0,7%
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024	0,21
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019 (Indeks 24/19)	99,7
	Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč	22,6%
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)	29,9%
	Cel.prihodki v nastan. dejavnosti na realizirano prenočitev	134,99
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev	107,99

	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto)	64,12
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto)	214,65
EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)	2.294
	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I)	438
	Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I)	1.662
	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)	146.635.116 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v Gostinstvu (I)	62.560.766 €
	Delež celotne realizirane dod.vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)	5,2%
	Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I)	37.633 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. dej. Gostinstvo (I)	46.627.337 €
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I)	28.049 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)	31,8%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I)	74,5%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	15.991.640 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	10,9%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)	5.133.870 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	162.511.564 €
	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	83.981.332 €
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	3,2%
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	6,1%
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	3,5%
	Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	70
	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)	774
	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	69.903.192 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v nastanitveni dejavnosti (I 55)	36.495.860 €
	Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55)	47.177 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dej. (I 55)	28.156.401 €
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55)	36.397 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55)	40,3%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55)	77,1%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	8.339.459 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55)	11,9%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. v nastanitveni dejav. (I 55)	760.190 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	115.458.594 €
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	62.265.560 €
	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejav. (I 55)	0,7%
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55)	1,2%
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55)	1,1%

4.6.7. Ljubljana in osrednja Slovenija

Dinamična turistična regija, kjer se urbana energija slovenske prestolnice povezuje z zelenim podeželjem, naravnimi parki in gorskim zaledjem Kamniških Alp ter Zasavja. Ljubljana in osrednja Slovenija ponujata popolno izhodišče za kulturna, poslovna in aktivna doživetja ter raziskovanje celotne države. Območje Osrednje Slovenije deluje kot povezana turistična regija že daljše obdobje v okviru Ljubljanske urbane regije.

Turistično regijo, ki med vsemi turističnimi regijami v Sloveniji močno prednjači po številu registriranih podjetji in s.p. v gostinstvu in nastanitveni dejavnosti *(ki v velikem delu poslujejo in delujejo tudi v drugih destinacijah in regijah Slovenije, kjer generirajo prihodke in stroške)*, višini realiziranih celotnih prihodkov in skupne dodane vrednosti v gostinstvu in nastanitveni dejavnosti ter deležu realiziranih prenočitev tujih turistov, v tem predlogu sestavlja območje devetindvajsetih **(29) občin**: Zraven glavnega mesta MO Ljubljana, še občine v osrednjem delu Slovenije; Kamnik, Borovnica, Brezovica, Dobrepolje, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Ig, Ivančna Gorica, Komenda, Litija, Log – Dragomer, Logatec, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče, Vodice, Vrhnika, Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi.

Območje regije se v večjem delu t.j. 25 občin uvršča v zahodno kohezijsko regijo Slovenije, v manjšem delu t.j. 4 občin Zasavja pa v Vzhodno kohezijsko regijo Slovenije. Pri tem je odločitev o tem ali se bo območje štirih občin Zasavja priključijo turistični regiji Ljubljana in Osrednja Slovenija ali kateri od drugih sosednjih turističnih regij, še do končne odločitve destinacijskih deležnikov odprto.

Območje regije oblikujejo in ustanavljajo dve **(2) delujoči vodilni destinaciji** t.s.: Ljubljana in Kamnik ter ena **(1) inicialna perspektivna destinacija*** t.j. Zasavje.

*(*v kolikor bo sprejeta končna odločitev o vključitvi Zasavja v to turistično regijo)*

Glavno urbano, geografsko, poslovno in prometno središče Slovenije z bogato kulturno in turistično ponudbo, v povezavi s podeželskim zaledjem, hribovji, naravnimi parki in goratim svetom Kamniških Alp na severu in Zasavja na vzhodu. Regija omogoča kombinacijo urbanega, poslovnega, kulturnega, kulinaričnega in aktivnega naravnega turizma in je izhodišče za raziskovanje Slovenije.

Reprezentativne atrakcije in ponudniki turistične regije Ljubljana in osrednja Slovenija:

- Ljubljana – zgodovinsko mestno jedro in Ljubljanski grad, prestolnica Slovenije in središče poslovnega, kulturnega in kulinaričnega turizma, s številnimi kulturnimi in gastronomskimi dogodki in festivali
- Ljubljansko barje – naravni park
- Polhograjsko hribovje – rekreacija in aktivnosti v naravi (pohodništvo, kolesarstvo)
- Vrhnika – zgodovinsko mesto, rojstni kraj Ivana Cankarja
- Grad Turjak – kulturna dediščina
- Kamnik - zgodovinsko mestno jedro in zaledje Kamniških Alp, Velika Planino – planšarsko naselje
- Zasavje – hribovit svet za pohodništvo, gorsko kolesarstvo in raziskovanje in odkrivanje industrijske kulturne dediščine rudarskih revirjev

Ključni podatki in kazalniki obsega in stopnje razvitosti in vpliva turizma turistične regije Ljubljana in osrednja Slovenija prikazani kot povzetek in s podrobnimi vrednostmi vseh kazalnikov

Povzetek »Top/Flop« stanja po vrstah izbranih kazalnikov turistične regije Ljubljana in osrednja Slovenija, v primerjavi z drugimi regijami in s povprečjem na ravni Slovenije:

Ekonomsko nastanitveni in tržni turistični kazalniki	**TOP 5** (Prednosti)	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19: 8%.
		Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19: 14%.
		Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto): Indeks 195,3 s povp. Slovenije.
		Število prenočitev vseh turistov v letu 2024: 17,2% delež v Sloveniji.
		Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev: Indeks 182,4 s povp. Slovenije.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg: 5,6%.
		PDB domačih turistov: Indeks 60,7 s povp. Slovenije.
		Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji: 45,4%.
		PDB vseh turistov: Indeks 79,6 s povp. Slovenije.
		PDB tujih turistov: Indeks 84,1 s povp. Slovenije.
Ekonomsko poslovni kazalniki turistične dejavnosti	**TOP 5** (Prednosti)	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I): 38,1% delež v Sloveniji.
		Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I): 34,6% delež v Sloveniji.
		Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I): 31,4% delež v Sloveniji.
		Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 31,4% delež v Sloveniji.
		Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I): 28,3% delež v Sloveniji.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 88,2 s povp. Slovenije.
		Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 93,7 s povp. Slovenije.
		Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I): 68,2%.
		EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 101 s povp. Slovenije.
		Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55): Indeks 101,8 s povp. Slovenije.
Družbeni kazalniki	**TOP 3** (Prednosti)	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije: 29,3% delež v Sloveniji.
		Število občin vključenih v turistično regijo: 13,7% delež v Sloveniji.
		Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije: 13,5% delež v Sloveniji.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji: 14,1% delež v Sloveniji.
		Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji: 68,1.
		Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji: 6,4%.
Okoljski kazalniki	**TOP 3** *(Prednosti)*	Površina območja turistične regije (km2): 13,9% delež v Sloveniji.
		Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I): Indeks 58 s povp. Slovenije.
		Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji: Indeks 103,8 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 22,1% delež v Sloveniji.
		Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije: Indeks 49,6 s povp. Slovenije.
		Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije): Indeks 123,6 s povp. Slovenije.

Podrobne vrednosti vseh ključnih podatkov in kazalnikov turistične regije Ljubljana in osrednja Slovenija

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma	Ljubljana in osrednja Slovenija
DRUŽBENI KAZALNIKI	Število občin vključenih v turistično regijo	29
	Delež občin vključenih v tur. regijo od vseh slovenskih občin	13,7%
	Število prebivalcev na območju turistične regije	624.006
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije	29,3%
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije	42,9 let
	Naravni prirast / 1000 prebiv.	-0,5
	Delovno aktivni v turizmu (metod.OECD, WTO) na območju turistične regije	22.785
	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji	6,4%
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije	34,8%
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.	75
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji	2.604
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji	83,2%
	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca	14.599 €
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca	10.171 €
	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr.povprečno na prebivalca	783 €
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)	1.636 €
	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)	1.114 €
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji	68,1
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije	9.257
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije	167.301.551 €
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)	1,3
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)	4,0
OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)	2.820 km2
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije	13,9%
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)	2,8
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)	87.679 MWh
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)	73 kWh
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije	1,39
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji	390 kg/preb.
EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI TURISTIČNI KAZALNIKI	Število turističnih sob (nedeljivih enot)	10.133
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji	20,8%
	Delež enot v kampih v Sloveniji	4,6%
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji	13,7%
	Število vseh vrst stalnih ležišč	24.687
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji	13,6%
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji	48,8%
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji	45,4%
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024	2.896.866
	Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19	14,0%

	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19	8,0%
	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19	14,4%
	PDB vseh turistov	2,0 dni
	PDB tujih turistov	2,1 dni
	PDB domačih turistov	1,8 dni
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji	17,2%
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije	94,4%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg	5,6%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - DACH trgi	14,9%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Italijanski trg	9,6%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vzh.evropski trgi	9,3%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Zah.in Sev. evropski trgi	18,6%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Prekomorski trgi	25,2%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Trgi JV Evrope	14,1%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vsi drugi tuji trgi	2,5%
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024	0,23
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019 (Indeks 24/19)	98,2
	Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč	33,3%
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)	44,8%
	Cel.prihodki v nastan. dejavnosti na realizirano prenočitev	123,95
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev	99,16
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto)	80,26
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto)	179,17
EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)	13.867
	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I)	2361
	Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I)	10.719
	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)	1.202.070.219 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v Gostinstvu (I)	427.817.210 €
	Delež celotne realizirane dod.vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)	35,8%
	Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I)	39.910 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. dej. Gostinstvo (I)	291.773.330 €
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I)	27.219 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)	24,3%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I)	68,2%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	136.043.880 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	11,3%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)	53.617.790 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	1.301.032.464 €
	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	533.388.564 €
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	4,1%
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	10,1%
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	4,5%
	Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	461
	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)	2.542

	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	359.072.882 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v nastanitveni dejavnosti (I 55)	148.045.995 €
	Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55)	58.244 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dej. (I 55)	84.807.713 €
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55)	33.365 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55)	23,6%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55)	57,3%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	63.238.282 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55)	17,6%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. v nastanitveni dejav. (I 55)	19.663.542 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	729.407.279 €
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	344.400.355 €
	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejav. (I 55)	2,7%
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55)	5,7%
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55)	5,5%

4.6.8. Štajerska (Maribor, Pohorje, Ptuj)

Raznolika turistična regija vinorodnih gričev, rodovitnih polj, zgodovinskih mest, gradov, dvorcev in gozdnatega Pohorja, kjer se ob reki Dravi prepletajo bogata vinska kultura in štajerska kulinarika, najstarejša slovenska urbana dediščina in aktivna doživetja v naravi. Štajerska ponuja celovito izkušnjo mestnega, kulturnega, podeželskega, enološkega, športnega in zdraviliškega turizma v slikoviti severovzhodni Sloveniji. ***(obstoječa znamka: Štajerska - URBANARAVNO)***

Turistično regijo, ki med vsemi turističnimi regijami v Sloveniji povezuje največje število vključenih lokalnih skupnosti in v okviru katere deluje največji delež kmetijskih gospodarstev z največjim ekonomskim učinkom v Sloveniji, sestavlja območje štiriinštiridesetih **(44) občin**: Zraven Maribora in Ptuja, kot dveh mestnih občin, še naslednje občine v osrednjem severovzhodnem delu Slovenije; Benedikt, Cerkvenjak, Duplek, Hoče – Slivnica, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Majšperk, Makole, Miklavž na Dravskem polju, Pesnica, Poljčane, Rače – Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Slovenska Bistrica, Starše, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slov. goricah, Sveti Jurij v Slov. goricah, Šentilj, Oplotnica, Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče, Cirkulane, Destrnik, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Markovci, Ormož, Podlehnik, Središče ob Dravi, Sveti Andraž v Slov. goricah, Sveti Tomaž, Trnovska vas, Videm, Zavrč in Žetale.

Območje regije se v celoti uvršča v vzhodno kohezijsko regijo Slovenije.

Območje regije oblikujejo in ustanavljajo tri **(3) delujoče vodilne destinacije** t.s.: Maribor-Pohorje, Ptuj in Rogla-Zreče ter dve **(2) inicialni perspektivni destinaciji** t.s. Haloze in Jeruzalem-Ormož.

Opomba: *V okviru regije oz. vodilne destinacije Maribor-Pohorje oz. občin vključenih v VD Maribor-Pohorje obstaja iniciativa za spremembo notranje strukture območja vodilne destinacije Maribor-Pohorje, na naslednji način:*

V območje VD Maribor-Pohorje je, v skladu z registrom, ki ga vodi STO in glede na definicije STRST 2017-2021 povezanih 21 občin iz Štajerske z vodilnim partnerjem Mariborom (Maribor, Benedikt, Cerkvenjak, Duplek, Hoče – Slivnica, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Makole, Miklavž na Dravskem polju, Pesnica, Poljčane, Rače –

Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Slovenska Bistrica, Starše, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slov. goricah, Sveti Jurij v Slov. goricah, Šentilj)

Devet (9) občin na območju pokrajine Slovenske Gorice, od katerih je osem (8) občin del vodilne destinacije Maribor-Pohorje, t.s.: Benedikt, Cerkvenjak, Duplek, Lenart, Pesnica, Šentilj, Sveti Andraž v Slov. Goricah (ni del VD MP), Sveti Jurij v Slov. goricah in Sveta Ana želijo vzpostaviti novo skupno perspektivno destinacijo „Slovenske gorice" in se širše povezovati v okviru turistične regije Štajerska

Pet (5) občin na območju Dravskega polja, od katerih so tri (3) del vodilne destinacije Maribor-Pohorje, t.s.: Kidričevo (ni del VD MP), Starše, Miklavž na Dravskem polju, Hajdina (ni del VD MP) in Rače–Fram

V primeru izločitve občin v navedeni dveh perspektivni destinaciji (skupaj na območju 14 občin, od katerih jih je 11 vključenih v VD Maribor Pohorje), bi v vodilno destinacijo Maribor-Pohorje ostalo povezanih deset (10) občin, t.s. Maribor, Ruše, Selnica ob Dravi, Hoče-Slivnica, Kungota, Lovrenc na Pohorju, Slovenska Bistrica, Makole, Poljčane in Sveta Trojica v Slov.goricah.

Smiselno, je da se navedeni predlogi oblikujejo znotraj turistične regije Štajerska, kot geografsko-produktni projekt oz. se k spremembi formalnega statusa pristopi v naslednji fazi, ko se bo izvedla celovita analiza in predlog nadaljnjega delovanja vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji in izvedle tudi ustrezne zakonodajne oz. sistemske rešitve.

Regija s povezavo velikega števila lokalnih skupnosti, povezuje urbano, vinorodno in hribovnato, kmetijsko razvito in kultivirano krajino severovzhodne Slovenije, ki na severu meji na avstrijsko Štajersko in tvori medkulturni turistični prostor. Regijo povezuje reka Drava, številne vinske ceste in tipična vinorodna pokrajina, večji del Štajerskega vinorodnega okoliša Podravske vinorodne dežele in bogata kulturna dediščina zgodovinskih mest in številnih gradov in dvorcev. Gre tudi za regijo z močno zgodovinsko kontinuiteto (Ptuj – najstarejše slovensko mesto), industrijsko in rokodelsko tradicijo ter izjemno bogato vinsko kulturo (Najstarejša trta na svetu v Mariboru, Jeruzalem–Ormož, najstarejša vinska arhiva ptujske kleti v tem delu Evrope, Slovenske Gorice) in kultivirano podeželsko kmetijsko pokrajino. V severozahodnem in zahodnem delu regija vključuje tudi velik del hribovito gorate pokrajine Pohorje z razvitimi zimskimi in poletnimi športnimi in rekreacijskimi produkti. Regija ponuja skupne produkte s področja mestnega in kulturnega turizma, enologije in kulinarike, belih in zelenih aktivnosti v naravi in tudi zdraviliškega turizma.

Reprezentativne atrakcije in ponudniki turistične regije Štajerska:

- Maribor – Lent, Stara trta in mestni, kulturni in festivalski turizem, aktivnosti na reki Dravi
- Mariborsko Pohorje – zimski športi, pohodništvo in gorsko kolesarstvo
- Zreško Pohorje – Rogla - zimski športi, pohodništvo in gorsko kolesarstvo, zdraviliški produkti Terme Zreče, klimatsko zdravilišče Rogla
- Ptuj – Ptujski grad in zgodovinsko mestno jedro, kulturni dogodki (Kurentovanje, umetniški festivali), zdraviliški produkti - Terme Ptuj
- Haloze - vinske ceste in vinorodna krajina (enološko-kulinarična ponudba), aktivnosti v naravi (pohodništvo, kolesarstvo)
- Jeruzalem–Ormož – vinske ceste in vinorodna krajina (enološko-kulinarična ponudba), aktivnosti v naravi (pohodništvo, kolesarstvo)
- Slovenske gorice – vinske ceste in vinorodna krajina (enološko-kulinarična ponudba), aktivnosti v naravi (pohodništvo, kolesarstvo)
- Dravsko in Ptujsko polje – etnografski običaj in tradicije (Kurenti in pustni običaji na Ptujskem polju), aktivnosti v naravi – kolesarjenje, zgodovinski gradovi in dvorci in kulturni produkti

Ključni podatki in kazalniki obsega in stopnje razvitosti in vpliva turizma turistične regije Štajerska prikazani kot povzetek in s podrobnimi vrednostmi vseh kazalnikov

Povzetek »Top/Flop« stanja po vrstah izbranih kazalnikov turistične regije Štajerska, v primerjavi z drugimi regijami in s povprečjem na ravni Slovenije:

Ekonomsko nastanitveni in tržni turistični kazalniki	**TOP 5** (Prednosti)	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg: 32,7%.
		GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024: 0,15.
		Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji: 37,9%.
		Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev: Indeks 107,7 s povp. Slovenije.
		Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19: 9,3%.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19: -1,2%.
		Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji: 56,1%.
		Število prenočitev vseh turistov v letu 2024: 7% delež v Sloveniji.
		Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19: 5,6%.
		Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč: 23,8%.
Ekonomsko poslovni kazalniki turistične dejavnosti	**TOP 5** (Prednosti)	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I): 14,9% delež v Sloveniji.
		Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I): 12,4% delež v Sloveniji.
		Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I): 12% delež v Sloveniji.
		Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I): 11,2% delež v Sloveniji.
		Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 116,1 s povp. Slovenije.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 60,9 s povp. Slovenije.
		Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 62,8 s povp. Slovenije.
		Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 7,5% delež v Sloveniji.
		Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55): 7,6% delež v Sloveniji.
		EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 83,7 s povp. Slovenije.
Družbeni kazalniki	**TOP 3** (Prednosti)	Število občin vključenih v turistično regijo: 20,8% delež v Sloveniji.
		Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije: 17,4% delež v Sloveniji.
		Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije: 16,7% delež v Sloveniji.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji: 13,2% delež v Sloveniji.
		Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji: 5,7%.
		Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.: Indeks 85,4 s povp. Slovenije.
Okoljski kazalniki	**TOP 3** *(Prednosti)*	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije): Indeks 59,1 s povp. Slovenije.
		Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije: Indeks 139,9 s povp. Slovenije.
		Površina območja turistične regije (km2): 11,8% delež v Sloveniji.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 12% delež v Sloveniji.
		Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I): Indeks 106,9 s povp. Slovenije.
		Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji: Indeks 97,3 s povp. Slovenije.

Podrobne vrednosti vseh ključnih podatkov in kazalnikov turistične regije Štajerska

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma	Štajerska (Maribor, Pohorje, Ptuj)
DRUŽBENI KAZALNIKI	Število občin vključenih v turistično regijo	44
	Delež občin vključenih v tur. regijo od vseh slovenskih občin	20,8%
	Število prebivalcev na območju turistične regije	355.012
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije	16,7%
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije	44,9 let
	Naravni prirast / 1000 prebiv.	-3,5
	Delovno aktivni v turizmu (metod.OECD, WTO) na območju turistične regije	8.151
	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji	5,7%
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije	12,4%
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.	67
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji	2.438
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji	80,8%
	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca	12.790 €
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca	8.943 €
	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr.povprečno na prebivalca	350 €
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)	1.416 €
	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)	1.065 €
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji	75,2
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije	11.909
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije	330.980.986 €
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)	0,9
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)	4,0
OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)	2.396 km2
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije	11,8%
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)	1,3
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)	47.549 MWh
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)	134 kWh
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije	3,92
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji	366 kg/preb.
EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI TURISTIČNI KAZALNIKI	Število turističnih sob (nedeljivih enot)	5.319
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji	8,9%
	Delež enot v kampih v Sloveniji	3,1%
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji	8,7%
	Število vseh vrst stalnih ležišč	14.025
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji	7,7%
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji	37,9%
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji	56,1%
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024	1.178.026
	Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19	5,6%
	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19	-1,2%

	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19	9,3%
	PDB vseh turistov	2,3 dni
	PDB tujih turistov	2,1 dni
	PDB domačih turistov	2,7 dni
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji	7,0%
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije	67,3%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg	32,7%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - DACH trgi	14,8%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Italijanski trg	3,6%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vzh.evropski trgi	15,7%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Zah.in Sev. evropski trgi	7,6%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Prekomorski trgi	5,9%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Trgi JV Evrope	17,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vsi drugi tuji trgi	2,3%
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024	0,15
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019 (Indeks 24/19)	98,2
	Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč	23,8%
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)	34,1%
	Cel.prihodki v nastan. dejavnosti na realizirano prenočitev	73,22
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev	58,57
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto)	37,08
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto)	108,63
EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)	5.479
	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I)	1244
	Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I)	3.724
	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)	353.621.003 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v Gostinstvu (I)	123.269.417 €
	Delež celotne realizirane dod.vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)	10,3%
	Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I)	33.102 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. dej. Gostinstvo (I)	82.059.174 €
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I)	22.035 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)	23,2%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I)	66,6%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	43.204.183 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	12,2%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)	14.311.089 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	333.094.283 €
	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	137.206.968 €
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	4,3%
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	10,4%
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	4,0%
	Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	162
	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)	741
	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	86.253.327 €

	Dodana vrednost reg.podjetij v nastanitveni dejavnosti (I 55)	35.926.864 €
	Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55)	48.453 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dej. (I 55)	23.331.611 €
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55)	31.466 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55)	27,1%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55)	64,9%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	12.595.253 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55)	14,6%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. v nastanitveni dejav. (I 55)	2.816.588 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	175.626.528 €
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	86.970.323 €
	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejav. (I 55)	1,6%
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55)	3,2%
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55)	3,3%

4.6.9. Zgornja Savinjska, Šaleška in Koroška

Gorsko-gozdna regija na severni meji Slovenije z Avstrijsko Koroško in Štajersko, je turistična regija slikovitih alpskih dolin, rek in jezer, kjer se neokrnjena narava prepleta z bogato rudarsko in industrijsko dediščino. Zgornja Savinjska, Šaleška in Koroška ponujajo bela in zelena aktivna doživetja na prostem, wellness, družinski turizem ter pristna kulinarična in kulturna doživetja v objemu navdihujoče krajine.

Turistično regijo, ki je med vsemi predlaganimi turističnimi regijami v Sloveniji najmanj izrazito turistično razvita, razpolaga pa z izrednimi naravnimi danostmi in tradicijami ter iniciativami za razvoj trajnostnih oblik turizma in se sooča tudi določenimi razvojnimi ovirami, sestavlja območje dvaindvajsetih **(22) občin**: Zraven Slovenj Gradca in Velenja, kot dveh mestnih občin, še naslednje občine na Koroškem, Šaleškem in Zgornje Savinjskem območju Slovenije; Črna na Koroškem, Dravograd, Mežica, Mislinja, Muta, Podvelka, Prevalje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Vuzenica, Ribnica na Pohorju, Šoštanj, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Solčava in Šmartno ob Paki.

Območje regije se v celoti uvršča v vzhodno kohezijsko regijo Slovenije.

Območje regije oblikujejo in ustanavljajo tri **(3) delujoče vodilne destinacije** t.s.: Zgornja Savinjska dolina, Velenje-Topolšica in Koroška.

Regija združuje gorsko-gozdna območja, zgornje doline Savinje in Šaleške doline ter celotno Koroško, ki obsega tudi del pokrajine Pohorje na vzhodu regije. Skupne značilnosti so reke s pritoki, značilne in navdihujoče alpske doline, rudarska in industrijska dediščina in naravne danosti ter kulinarične posebnosti regije. Turizem temelji na športnih in rekreacijskih aktivnostih na prostem in v stiku z navdihujočo naravo, wellnessu, družinskem turizmu, kulinaričnih posebnostih in kulturni zgodovinski in industrijski dediščini regije.

Reprezentativne atrakcije in ponudniki turistične regije Zgornja Savinjska, Šaleška in Koroška:

- Logarska dolina in Solčavsko – navdihujoča narava, tematske poti in razgledi

- Golte – smučarsko in gorsko središče v zg. Savinjski dolini
- Kope in Ribnica na Pohorju – gorsko smučarsko središče na Koroškem na zahodnem delu Pohorja
- Velenje - Velenjsko jezero in Velenjski grad, muzej premogovništva
- Terme Topolšica – zdraviliški in wellness center
- Rudnik Mežica – podzemni muzej rudarske dediščine
- Kolesarska pot Štrekna, ki povezuje Koroško in šaleško dolino
- Splavarstvo na reki Dravi na Koroškem
- Vodni športi na Savinji v Zg.Savinski dolini
- Tematsko območje aktivnih doživetij v naravi – Podzemlje Pece
- Mozirski gaj – tematski park cvetja

Ključni podatki in kazalniki obsega in stopnje razvitosti in vpliva turizma turistične regije Zgornja Savinjska, Šaleška in Koroška, prikazani kot povzetek in s podrobnimi vrednostmi vseh kazalnikov

Povzetek »Top/Flop« stanja po vrstah izbranih kazalnikov turistične regije Zgornja Savinjska, Šaleška in Koroška, v primerjavi z drugimi regijami in s povprečjem na ravni Slovenije:

Ekonomsko nastanitveni in tržni turistični kazalniki	**TOP 5** (Prednosti)	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg: 43,5%.
		PDB tujih turistov: Indeks 123,6 s povp. Slovenije.
		Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19: 10,6%.
		Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto): Indeks 118 s povp. Slovenije.
		Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev: Indeks 114,1 s povp. Slovenije.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19: -9,8%.
		Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19: 0,7%.
		Število prenočitev vseh turistov v letu 2024: 2,6% delež v Sloveniji.
		Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019: 117,28.
		Število turističnih sob (nedeljivih enot): 3,8% delež v Sloveniji.
Ekonomsko poslovni kazalniki turistične dejavnosti	**TOP 5** (Prednosti)	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 118,3 s povp. Slovenije.
		EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 117,7 s povp. Slovenije.
		Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55): 24,6%.
		EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 111,7 s povp. Slovenije.
		Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55): 54,6%.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 3% delež v Sloveniji.
		Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55): 3,1% delež v Sloveniji.
		Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I): 3,7% delež v Sloveniji.
		Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I): 4% delež v Sloveniji.
		Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I): 4% delež v Sloveniji.
Družbeni kazalniki	**TOP 3** (Prednosti)	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev): Indeks 70,5 s povp. Slovenije.
		Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev): Indeks 41,7 s povp. Slovenije.
		Skupaj število počitniških stanovanj v regiji: 5,5% delež v Sloveniji.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji: 4,6%.
		Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije: 6,3% delež v Sloveniji.

		Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije: 6,3% delež v Sloveniji.
Okoljski kazalniki	**TOP 3** *(Prednosti)*	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije): Indeks 30,3 s povp. Slovenije.
		Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 4,4% delež v Sloveniji.
		Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji: Indeks 98,8 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I): Indeks 118,1 s povp. Slovenije.
		Površina območja turistične regije (km2): 8,6% delež v Sloveniji.
		Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije: Indeks 98,7 s povp. Slovenije.

Podrobne vrednosti vseh ključnih podatkov in kazalnikov turistične regije Zgornja Savinjska, Šaleška in Koroška

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma	Zgornje Savinjska, Šaleška in Koroška
DRUŽBENI KAZALNIKI	Število občin vključenih v turistično regijo	22
	Delež občin vključenih v tur. regijo od vseh slovenskih občin	10,4%
	Število prebivalcev na območju turistične regije	133.451
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije	6,3%
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije	44,8 let
	Naravni prirast / 1000 prebiv.	-2,4
	Delovno aktivni v turizmu (metod.OECD, WTO) na območju turistične regije	2.414
	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji	4,6%
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije	3,7%
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.	74
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji	1.015
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji	85,2%
	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca	13.300 €
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca	9.002 €
	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr.povprečno na prebivalca	343 €
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)	1.418 €
	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)	1.077 €
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji	76,0
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije	4.294
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije	88.553.529 €
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)	0,9
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)	6,0
OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)	1.750 km2
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije	8,6%
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)	0,7
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)	17.509 MWh
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)	149 kWh
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije	2,76
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji	372 kg/preb.

EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI TURISTIČNI KAZALNIKI	Število turističnih sob (nedeljivih enot)	2.620
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji	3,4%
	Delež enot v kampih v Sloveniji	5,8%
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji	3,4%
	Število vseh vrst stalnih ležišč	8.054
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji	4,4%
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji	23,4%
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji	51,3%
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024	441.190
	Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19	0,7%
	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19	-9,8%
	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19	10,6%
	PDB vseh turistov	2,8 dni
	PDB tujih turistov	3,0 dni
	PDB domačih turistov	2,5 dni
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji	2,6%
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije	56,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg	43,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - DACH trgi	12,9%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Italijanski trg	2,7%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vzh.evropski trgi	9,1%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Zah.in Sev. evropski trgi	16,4%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Prekomorski trgi	4,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Trgi JV Evrope	10,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vsi drugi tuji trgi	0,5%
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024	0,32
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019 (Indeks 24/19)	117,3
	Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč	17,6%
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)	27,4%
	Cel.prihodki v nastan. dejavnosti na realizirano prenočitev	77,56
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev	62,05
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto)	33,97
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto)	123,85
EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)	1.759
	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I)	445
	Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I)	1.231
	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)	117.889.482 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v Gostinstvu (I)	44.077.049 €
	Delež celotne realizirane dod.vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)	3,7%
	Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I)	35.804 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. dej. Gostinstvo (I)	27.174.322 €
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I)	22.074 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)	23,1%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I)	61,7%

	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	16.902.727 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	14,3%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)	5.396.956 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	131.789.521 €
	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	50.819.818 €
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	4,1%
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	10,6%
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	4,6%
	Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	74
	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)	298
	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	34.219.424 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v nastanitveni dejavnosti (I 55)	15.456.700 €
	Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55)	51.891 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dej. (I 55)	8.433.812 €
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55)	28.314 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55)	24,6%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55)	54,6%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	7.022.888 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55)	20,5%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. v nastanitveni dejav. (I 55)	1.309.511 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	71.996.411 €
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	25.521.446 €
	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejav. (I 55)	1,8%
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55)	5,1%
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55)	3,8%

4.6.10. Pomurje

Pomurje je umirjena panonska regija ob reki Muri, prepoznavna po termalnih vrelcih, zdraviliškem in wellness turizmu ter rodovitni pokrajini vinogradov in ravnic. Z večkulturno dediščino na meji s sosednjo Madžarsko na vzhodu, značilno kulinariko in poudarkom na »slow travel« doživetjih ponuja sproščeno raziskovanje in uživanje narave, tradicij in zdravja.

Turistično regijo, ki med vsemi predlaganimi turističnimi regijami v Sloveniji dosega eno najdaljših povprečnih dob bivanja turistov, ima eno najnižjih stopenj sezonskosti in je srednje turistično razvita, sestavlja območje sedemindvajsetih **(27) občin**: Zraven MO Murska Sobota, še naslednje občine iz statistične regije Pomurje oz. geografsko tradicionalno Prekmurja in Prlekije; Apače, Beltinci, Cankova, Črenšovci, Dobrovnik/Dobronak, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš/Hodos, Kobilje, Križevci, Kuzma, Lendava/Lendva, Ljutomer, Moravske Toplice, Murska Sobota, Odranci, Puconci, Radenci, Razkrižje, Rogašovci, Sveti Jurij ob Ščavnici, Šalovci, Tišina, Turnišče, Velika Polana in Veržej.

Območje regije se v celoti uvršča v vzhodno kohezijsko regijo Slovenije.

Območje regije oblikujejo in ustanavlja ena **(1) delujoča vodilna destinacija** t.j.: Pomurje.

Opomba: *V okviru regije oz. vodilne destinacije Pomurje sicer obstajajo iniciative za preoblikovanje Pomurja, kot vodilne destinacije, na način, da bi se iz vodilne destinacije izločili dve perspektivni destinaciji:*

- *Najmanj štiri (4) občine Razkrižje, Veržej, Križevci in Ljutomer na desnem bregu Mure želijo vzpostaviti novo perspektivno destinacijo „Prlekija" in hkrati ostati povezani v okviru regije Pomurje.*
- *Na severnem delu Prekmurja (cca. 8 občin) t.j. levem bregu Mure obstaja iniciativa za vzpostavitev nove perspektivne destinacije „Goričko", ki bi ostala povezana v turistični regiji Pomurje*
- *Dve (2) občini Sveti Jurij ob Ščavnici in Radenci želita delovati samostojno in ostati povezani v turistični regiji Pomurje*
- *Dve (2) občini; Gornja Radgona in Apače razmišljate o tem, da bi se samostojno povezali v turistično regijo Štajerska (kar je še opcija v razpravi in v tem predlogu ni zajeto)*
- *Obstaja tudi iniciativa, da se turistična regija Pomurje posledično preimenuje v „Prekmurje in Prlekija".*

Smiselno, je da se navedeni predlogi oblikujejo znotraj turistične regije Pomurje, kot geografsko-produktni projekt oz. se k spremembi formalnega statusa pristopi v naslednji fazi, ko se bo izvedla celovita analiza in predlog nadaljnjega delovanja vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji in izvedle tudi ustrezne zakonodajne oz. sistemske spremembe oz rešitve s strani MGTŠ in STO.

Panonska regija Slovenije ob reki Muri s termalnimi viri in razvitim zdraviliškim turizmom, rodovitnimi ravnicami Prekmurja in vinogradniško pokrajino na gričih Goričkega, Prlekije in Radgonskih goric. Skupne značilnosti so večkulturna dediščina, značilna gastronomija, kolesarske poti in »slow travel« turizem. Regijsko upravljanje omogoča povezovanje razvitega zdraviliškega in wellness turizma, pomirjujoče narave, gastronomskih posebnosti in stika s tradicijo ter kulturnih doživetij.

Reprezentativne atrakcije in ponudniki turistične regije Pomurje:

- Terme 3000 – Zdraviliški in wellness kompleks Moravske Toplice, golf igrišče
- Terme Vivat – zdraviliški in welness ponudnik
- Zdravilišče Radenci z vrelci mineralne vode Radenska in zdraviliškim parkom
- Terme Banovci - zdraviliški in wellness družinski kompleks
- Terme Lendava - zdraviliški in wellness ponudnik
- Bioterme Mala Nedelja – zdraviliški in wellness ponudnik v Slovenskih Goricah
- Zgodovinsko mesto Lendava in stolp Vinarium
- Murska Sobota – mestno središče in središče regije
- Sakralni, arhitekturni spomeniki in zgodovinski gradovi in dvorci v Pomurju.
- Rečna krajina ob Muri z značilnimi naravnimi pojavi in tradicijskimi etno elementi na območju Prekmurja

Ključni podatki in kazalniki obsega in stopnje razvitosti in vpliva turizma turistične regije Pomurje, prikazani kot povzetek in s podrobnimi vrednostmi vseh kazalnikov

Povzetek »Top/Flop« stanja po vrstah izbranih kazalnikov turistične regije Pomurje, v primerjavi z drugimi regijami in s povprečjem na ravni Slovenije:

Ekonomsko nastanitveni in tržni turistični kazalniki	**TOP 5** (Prednosti)	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg: 57%.
		PDB tujih turistov: Indeks 130,9 s povp. Slovenije.
		Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji: 41,4%.
		Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč: 36,2%.
		GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024: 0,13.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19: -11,8%.
		Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19: -6,7%.

		Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19: -2,4%.
		Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019: 131,88.
		Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije: 42,9%.
Ekonomsko poslovni kazalniki turistične dejavnosti	**TOP 5** (Prednosti)	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55): Indeks 94,3 s povp. Slovenije.
		Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I): Indeks 91,8 s povp. Slovenije.
		EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 90,5 s povp. Slovenije.
		Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I): 73,3%.
		Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I): Indeks 83,4 s povp. Slovenije.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 10,1 s povp. Slovenije.
		Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 12,4 s povp. Slovenije.
		Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I): 3,5% delež v Sloveniji.
		Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 3,9% delež v Sloveniji.
		Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I): 4,4% delež v Sloveniji.
Družbeni kazalniki	**TOP 3** (Prednosti)	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji: 5,4% delež v Sloveniji.
		Število občin vključenih v turistično regijo: 12,7% delež v Sloveniji.
		Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev): Indeks 86,5 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije: 46,84.
		Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije: 5,3% delež v Sloveniji.
		Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.: Indeks 81,5 s povp. Slovenije.
Okoljski kazalniki	**TOP 3** *(Prednosti)*	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije: Indeks 201,2 s povp. Slovenije.
		Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 6,9% delež v Sloveniji.
		Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji: Indeks 111,7 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I): Indeks 197,5 s povp. Slovenije.
		Površina območja turistične regije (km2): 6,6% delež v Sloveniji.
		Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije): Indeks 90,7 s povp. Slovenije.

Podrobne vrednosti vseh ključnih podatkov in kazalnikov turistične regije Pomurje

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma	Pomurje
DRUŽBENI KAZALNIKI	Število občin vključenih v turistično regijo	27
	Delež občin vključenih v tur. regijo od vseh slovenskih občin	12,7%
	Število prebivalcev na območju turistične regije	113.551
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije	5,3%
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije	46,8 let
	Naravni prirast / 1000 prebiv.	-6,2
	Delovno aktivni v turizmu (metod.OECD, WTO) na območju turistične regije	2.773
	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji	7,0%
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije	4,2%
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.	64
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji	995
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji	78,2%

	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca	11.961 €
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca	7.870 €
	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr.povprečno na prebivalca	289 €
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)	1.400 €
	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)	1.127 €
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji	80,6
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije	7.108
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije	186.710.328 €
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)	2,4
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)	7,4
OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)	1.335 km2
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije	6,6%
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)	2,1
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)	27.337 MWh
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)	248 kWh
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije	5,63
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji	420 kg/preb.
EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI TURISTIČNI KAZALNIKI	Število turističnih sob (nedeljivih enot)	3.772
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji	6,7%
	Delež enot v kampih v Sloveniji	7,2%
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji	3,8%
	Število vseh vrst stalnih ležišč	8.405
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji	4,6%
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji	41,4%
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji	42,4%
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024	1.006.271
	Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19	-6,7%
	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19	-2,4%
	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19	-11,8%
	PDB vseh turistov	3,1 dni
	PDB tujih turistov	3,2 dni
	PDB domačih turistov	3,1 dni
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji	6,0%
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije	42,9%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg	57,0%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - DACH trgi	24,1%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Italijanski trg	1,2%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vzh.evropski trgi	9,6%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Zah.in Sev. evropski trgi	1,8%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Prekomorski trgi	1,0%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Trgi JV Evrope	4,7%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vsi drugi tuji trgi	0,5%
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024	0,13
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019 (Indeks 24/19)	131,9

	Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč	36,2%
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)	43,9%
	Cel.prihodki v nastan. dejavnosti na realizirano prenočitev	43,90
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev	35,12
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto)	29,67
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto)	67,65
EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)	1.924
	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I)	496
	Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I)	1.433
	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)	110.093.276 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v Gostinstvu (I)	46.152.217 €
	Delež celotne realizirane dod.vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)	3,9%
	Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I)	32.210 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. dej. Gostinstvo (I)	33.829.182 €
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I)	23.609 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)	30,7%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I)	73,3%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	12.784.173 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	11,6%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)	3.474.883 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	131.166.897 €
	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	58.372.820 €
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	2,6%
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	6,0%
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	3,2%
	Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	84
	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)	496
	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	44.179.592 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v nastanitveni dejavnosti (I 55)	21.239.556 €
	Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55)	42.785 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dej. (I 55)	15.342.001 €
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55)	30.905 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55)	34,7%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55)	72,2%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	5.897.555 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55)	13,3%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. v nastanitveni dejav. (I 55)	239.605 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	85.076.625 €
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	37.342.794 €
	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejav. (I 55)	0,3%
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55)	0,6%
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55)	0,5%

4.6.11. Posavje

Posavje je slikovita zaokrožena turistična regija ob rekah Savi, Krki in Sotli, prepoznavna po termalnih vrelcih, vinorodni krajini in bogati kulturni dediščini. Ponuja edinstveno kombinacijo wellnessa, aktivnega oddiha, rečnega turizma ter gastronomskih in vinskih doživetij. Zgodovinska mesta, gradovi in mirna narava jo oblikujejo v privlačno, avtentično in dostopno destinacijo.

Turistično regijo, ki ima med vsemi turističnimi regijami v Sloveniji najnižje število prebivalcev in hkrati relativno visoko a prostorsko zelo koncentirano razvit turizem (Terme Čatež) in je hkrati regija, ki ima eno najdaljših povprečnih dob bivanja turistov in relativno visok delež domačih turistov in obiskovalcev, sestavlja območje šestih **(6) občin**: Brežice, Bistrica ob Sotli, Kostanjevica na Krki, Krško, Radeče in Sevnica.

Območje celotne regije se uvršča v vzhodno kohezijsko regijo Slovenije.

Območje turistične regije oblikuje in ustanavlja ena **(1) delujoča vodilna destinacija**: Čatež in Posavje.

Turistična regija Posavje predstavlja prepoznavno destinacijo ob sotočju rek Save, Krke in Sotle, kjer se prepletajo bogata kulturna dediščina, vinorodna krajina in termalni vrelci. Ključni atributi regije so termalni in wellness turizem (Terme Čatež, Terme Paradiso), vinska kultura in kulinarika, gradovi in zgodovinska mesta (Brežiški grad, Sevnica, Kostanjevica na Krki), rečni turizem, kolesarjenje in pohodništvo. Posavje ponuja raznolike turistične produkte – od sprostitvenih doživetij in aktivnega oddiha do kulturnih in eno-gastronomskih poti – ter se uveljavlja kot mirna, dostopna in avtentična regija z visoko kakovostjo bivanja in doživetij.

Reprezentativne atrakcije in ponudniki turistične regije Posavje:

- Terme Čatež – največje termalno središče v Sloveniji, wellness, družinski in kongresni turizem
- Terme Paradiso (Dobova) – sodoben termalni in wellness kompleks
- Brežice in Brežiški grad – baročni biser z muzejem in Viteško dvorano
- Kostanjevica na Krki – »mesto na otoku«, Galerija Božidar Jakac, umetnost in mirna krajina
- Sevnica – grad, staro mestno jedro, vinska tradicija
- Krško – kulturno središče Posavja, dediščina Krakovskega gozda in mestna doživetja
- Vinorodne gorice Posavja (Bizeljsko–Sremič, Senovo, Gadova peč) – vinske ceste, repnice, zidanice
- Reka Sava in Krka – rečni turizem, ribolov, splavarjenje, kolesarske poti ob rekah
- Bistrica ob Sotli in Obsotelje – neokrnjena narava, podeželski turizem, mirna doživetja
- Radeče in Zasavski hribi – pohodništvo, razgledi, aktivni oddih

Ključni podatki in kazalniki obsega in stopnje razvitosti in vpliva turizma turistične regije Posavje, prikazani kot povzetek in s podrobnimi vrednostmi vseh kazalnikov

Povzetek »Top/Flop« stanja po vrstah izbranih kazalnikov turistične regije Posavje, v primerjavi z drugimi regijami in s povprečjem na ravni Slovenije:

Ekonomsko nastanitveni in tržni turistični kazalniki	**TOP 5** (Prednosti)	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto): Indeks 166,9 s povp. Slovenije.
		Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč: 43,8%.
		Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg: 40,5%.
		PDB tujih turistov: Indeks 128,9 s povp. Slovenije.
		Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji: 40,8%.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19: -4,6%.
		Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19: -1,2%.
		Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19: 1,3%.
		Število turističnih sob (nedeljivih enot): 2,7% delež v Sloveniji.
		Število prenočitev vseh turistov v letu 2024: 4,2% delež v Sloveniji.
Ekonomsko poslovni kazalniki turistične dejavnosti	**TOP 5** (Prednosti)	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 127,5 s povp. Slovenije.
		EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I): Indeks 120,4 s povp. Slovenije.
		Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55): Indeks 112 s povp. Slovenije.
		Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55): 54,4%.
		Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I): Indeks 109,4 s povp. Slovenije.
	FLOP 5 *(Slabosti)*	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I): 2,9% delež v Sloveniji.
		Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I): 3% delež v Sloveniji.
		Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I): 3,1% delež v Sloveniji.
		Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I): 3,1% delež v Sloveniji.
		Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55): 3,2% delež v Sloveniji.
Družbeni kazalniki	**TOP 3** (Prednosti)	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev): Indeks 78,4 s povp. Slovenije.
		Skupaj število počitniških stanovanj v regiji: 5,3% delež v Sloveniji.
		Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev): Indeks 117,3 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Število občin vključenih v turistično regijo: 2,8% delež v Sloveniji.
		Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije: 3,6% delež v Sloveniji.
		Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji: 5,7%.
Okoljski kazalniki	**TOP 3** *(Prednosti)*	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I): 4,8% delež v Sloveniji.
		Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije: Indeks 119,1 s povp. Slovenije.
		Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije): Indeks 87,7 s povp. Slovenije.
	FLOP 3 *(Slabosti)*	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I): Indeks 158,6 s povp. Slovenije.
		Površina območja turistične regije (km2): 4,8% delež v Sloveniji.
		Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji: Indeks 98,3 s povp. Slovenije.

Podrobne vrednosti vseh ključnih podatkov in kazalnikov turistične regije Posavje

	Ključni podatek oz. kazalnik obsega in stopnje razvitosti ali vpliva turizma	Posavje
DRUŽBENI KAZALNIKI	Število občin vključenih v turistično regijo	6
	Delež občin vključenih v tur. regijo od vseh slovenskih občin	2,8%
	Število prebivalcev na območju turistične regije	75.924
	Delež prebivalcev v turistični regiji od vseh prebivalcev Slovenije	3,6%
	Povprečna starost prebivalcev na območju turistične regije	45,0 let
	Naravni prirast / 1000 prebiv.	-2,5
	Delovno aktivni v turizmu (metod.OECD, WTO) na območju turistične regije	1.516
	Delež delovno akt. v turizmu (OECD/WTO) od vseh del.aktivnih v regiji	5,7%
	Delež del. aktivnih v turizmu regije od vseh del. aktivnih v turizmu Slovenije	2,3%
	Število dijakov in študentov višjih strok. in visokošolsk.progr./1000 prebiv.	70
	Skupaj število počitniških stanovanj v regiji	976
	Delež naseljenih stanovanj od vseh razpoložljivih stanovanj v regiji	77,6%
	Skupaj neto prejeti dohodek povprečno na prebivalca	13.258 €
	Neto prejeti dohodek iz dela, povprečno na prebivalca	9.244 €
	Neto prejeti dohodek iz premoženja, kapitala, idr.povprečno na prebivalca	336 €
	Povprečna mesečna neto plača/zaposleno osebo (EUR)	1.462 €
	Povprečna neto plača izplačana na zaposleno osebo v Gostinstvu (I)	1.092 €
	Indeks pvp. neto plače v Gostinstvu / pvp.plače v vseh dejavnostih v regiji	74,7
	Število kmetijskih gospodarstev na območju turistične regije	5.205
	Ocena skupne ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev na območju regije	82.320.486 €
	Intenzivnost turizma (Število prenočitev na dan na 100 prebivalcev)	2,5
	Pritisk turizma na družbeni prostor (Število stalnih ležišč na 100 prebivalcev)	6,7
OKOLJSKI KAZALNIKI	Površina območja turistične regije (km2)	968 km2
	Delež površine turistične regije od celotne površine Slovenije	4,8%
	Gostota turizma (Število prenočitev na km2 površine regije)	2,0
	Poraba el.energije (MWh) v celotni dejavnosti Gostinstvo (I)	19.194 MWh
	Poraba el.energ. v kWh na realiz. 1000 EUR prihodka v Gostinstvu (I)	199 kWh
	Število izdanih gradbenih dovoljenj/1000 prebivalcev na območju regije	3,34
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca) v regiji	369 kg/preb.
EKONOMSKI NASTANITVENI IN TRŽNI TURISTIČNI KAZALNIKI	Število turističnih sob (nedeljivih enot)	1.838
	Delež sob v hotelih ipd. od vseh hotelskih ipd. sob Sloveniji	3,5%
	Delež enot v kampih v Sloveniji	3,2%
	Delež sob v drugih vrstah obratov v Sloveniji	1,8%
	Število vseh vrst stalnih ležišč	5.095
	Delež vseh stalnih ležišč v Sloveniji	2,8%
	Delež stalnih ležišč v Hotelih in pod. obratih od vseh stalnih ležišč v regiji	40,8%
	Delež stalnih ležišč v drugih vrstah obratov v regiji	36,1%
	Število prenočitev vseh turistov v letu 2024	705.899
	Rast števila prenočitev vseh turistov 24/19	-1,2%
	Rast števila prenočitev domačih turistov 24/19	-4,6%

	Rast števila prenočitev tujih turistov 24/19	1,3%
	PDB vseh turistov	3,1 dni
	PDB tujih turistov	3,2 dni
	PDB domačih turistov	3,0 dni
	Delež od vseh prenočitev v Sloveniji	4,2%
	Delež tujih prenočitev od vseh prenočitev na območju turistične regije	59,3%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - domači trg	40,5%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - DACH trgi	10,7%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Italijanski trg	8,1%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vzh.evropski trgi	6,9%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Zah.in Sev. evropski trgi	12,3%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Prekomorski trgi	2,7%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Trgi JV Evrope	17,9%
	Delež od vseh prenočitev v tur. regiji - Vsi drugi tuji trgi	0,7%
	GINI Indeks sezonskosti vseh prenočitev 2024	0,21
	Gibanje GINI Indeksa sezonskosti 2024/2019 (Indeks 24/19)	89,8
	Povprečna letna zasedenost stalnih ležišč	43,8%
	Ocena povprečne letne zasedenosti sob (nedeljivih enot)	63,1%
	Cel.prihodki v nastan. dejavnosti na realizirano prenočitev	71,54
	Ocenjeni prihodki izključno iz nastanitvene dejavnosti na prenočitev	57,23
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dejav. na razpoložljivo sobo (ned.enoto)	68,58
	Ocenjeni prihodki iz nastanitvene dej. na prodano sobo (ned.enoto)	108,72
EKONOMSKO POSLOVNI KAZALNIKI TURISTIČNE DEJAVNOSTI	Število zaposlenih v celotni dej. Gostinstvo (I)	1.300
	Število reg.podj. (AJPES) v Gostinstvu (I)	256
	Število zaposl. v reg.podj. v dejavnosti Gostinstvo (I)	928
	Prihodki reg.podjetij in s.p. v Gostinstvu (I)	96.277.196 €
	Dodana vrednost reg.podjetij v Gostinstvu (I)	39.218.426 €
	Delež celotne realizirane dod.vrednosti v Slovenskem Gostinstvu (I)	3,3%
	Dodana vrednost/zaposlenca reg.podjetij Gostinstvu (I)	42.270 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. dej. Gostinstvo (I)	24.336.537 €
	Ocenjeni stroški dela/zaposlenca v reg. Dej. Gostinstvo (I)	26.230 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. dej. Gostinstvo (I)	25,3%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. dej. Gostinstvo (I)	62,1%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	14.881.889 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	15,5%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. in s.p. v Gostinstvu (I)	4.902.179 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	196.821.642 €
	Kapital v reg. Podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	122.349.100 €
	Donosnost sredstev v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	2,5%
	Donosnost kapitala v reg. podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	4,0%
	Dobičkovnost prihodkov v podjetjih in s.p. v Gostinstvu (I)	5,1%
	Število reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	57
	Število zaposlenih v reg. podj. v nastanitveni gostinski dejavnosti (I 55)	426
	Prihodki reg. podjetij in s.p. v nastanitveni dejavnosti (I 55)	50.498.231 €

	Dodana vrednost reg.podjetij v nastanitveni dejavnosti (I 55)	24.607.857 €
	Dodana vrednost / zaposl. v reg. podjetjih v nast.dejav. (I 55)	57.812 €
	Ocenjeni stroški dela v reg. nast. gostinski dej. (I 55)	13.377.658 €
	Ocenjeni stroški dela/ zaposl. v reg. nast.gost.dej. (I 55)	31.429 €
	Delež stroškov dela v prihodkih v reg. nast. gost. dej. (I 55)	26,5%
	Delež stroškov dela v dodani vredn. v reg. nast. gost. dej. (I 55)	54,4%
	EBITDA v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	11.230.199 €
	EBITDA marža v reg. podjetjih v nastanitveni dejav. (I 55)	22,2%
	Čisti dobiček/ izguba v reg. podj. v nastanitveni dejav. (I 55)	3.034.882 €
	Sredstva v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	170.710.458 €
	Kapital v reg. podjetjih in s.p. v nastanitveni dejav. (I 55)	111.121.694 €
	Donosnost sredstev v v nastanitveni dejav. (I 55)	1,8%
	Donosnost kapitala v v nastanitveni dejav. (I 55)	2,7%
	Dobičkovnost prihodkov v nastanitveni dejav. (I 55)	6,0%

5. Priporočene perspektivne turistične destinacije v Sloveniji

5.1. Kaj so perspektivne turistične destinacije (PD), kdo so ustanovitelji, kako so oblikovane in kakšna je njihova vloga?

Strategija slovenskega turizma 2022-2028 določa, da lokalne skupnosti, turistični ponudniki, turistična društva in drugi zainteresirani deležniki na programsko in geografsko smiselno zaokroženih območjih, ki še niso izrazito intenzivno turistično razvita, ocenjujejo pa, da je turizem za njih lahko pomembna razvojna priložnost, zaradi naravnih, kulturnih ali ustvarjenih danosti in privlačnosti in ga želijo razvijati na organiziran in usmerjen način, lahko ustanovijo destinacijsko management organizacijo (DMO), ki ima status perspektivne DMO (PD).

Smiselna oblika organiziranosti PD je, zaradi vidika financiranja, javni zavod ali zavod, ki ga v ustanovitvi podprejo občine in pri tem vzpostavijo partnerstvo s turističnimi ponudniki (gospodarstvom) in društvenimi organizacijami.

Ključna vloga DMO v perspektivnih destinacijah je vzpostavljanje lokalne turistične ponudbe in doživetij, spodbujanje podjetnikov in investitorjev za vlaganja ter podjetniško dejavnost v turizmu, informiranje turistov v destinaciji, graditev lokalnih povezav in sodelovanja, promocija lokalne turistične ponudbe ter spodbujanje razvoja in urejanja skupne turistične infrastrukture v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi in drugimi deležniki v destinaciji.

5.2. Osnovni formalni kriteriji za vzpostavitev perspektivnih turističnih destinacij (PD)

V skladu s Strategijo slovenskega turizma 2022-2028 in na podlagi dodatnih izvedenih analiz v tem dokumentu, je perspektivna turistična destinacija, za katere upravljanje se ustanovi in deluje PD:

- zaokroženo geografsko območje vsaj treh (3) občin.
- Območje PD (občine, ki sestavljajo PD) ni vključeno v nobeno obstoječo vodilno destinacijo
- za ustanovitev in delovanje RDO se podpiše najmanj konzorcijska pogodba ali ustanovi (javni)zavod vseh lokalnih skupnosti in drugih partnerjev na območju perspektivne destinacije, v pogodbi ali ustanovitvenem aktu katere so določeni vsi programski, organizacijski in finančni elementi dogovora za vzpostavitev in delovanje perspektivne destinacije v skladu s cilji in programskimi usmeritvami, kot so opredeljeni v Strategiji slovenskega turizma 2022-2028 in v tem dokumentu,
- s konzorcijsko pogodbo ali ustanovitvenim aktom se obvezno določi tudi, da se območje PD povezuje v določeno (priporočeno) turistično regijo
- za vzpostavitev statusa perspektivne destinacije je potrebno soglasje najmanj 90% občin na zaokroženem območju perspektivne destinacije,
- območje razpolaga s prepoznavnimi naravnimi in/ali kulturnimi znamenitosti in/ali ustvarjenimi turističnimi privlačnostmi, ki so lahko osnova za razvoj turizma
- Dostopnost, razvijajoča se in povezana turistična ponudba, prepoznavni elementi za razvoj skupnih turističnih produktov in visok potencial za prepoznavno podobo na trgu,
- Doseganje vsaj 10.000 prenočitev turistov (v letu 2024),

  Izjema od doseganja tega kvantitativnega kriterija (10.000 prenočitev) je lahko izključno ob kumulativnih pogojih, da mora PD v tem primeru:

  - *dosegati vsaj 6.000 realiziranih prenočitev v letu 2024*
  - *opredeliti objektivne razloge za utemeljenost izjeme, ki so lahko povezani z razvojnimi zaostanki in izzivi zaradi naravnih, obmejnih ali zgodovinskih razlogov*
  - *utemeljiti naravne, kulturne, dediščinske ali produktne posebnosti s katerimi razpolaga območje PD, ki so edinstvene v slovenskem in mednarodnem prostoru*
  - *opredeliti ključni prispevek takšne PD k podobi in turistični ponudbi slovenskega turizma*
  - *podati soglasje vsaj 75% do 100% (po končni odločitvi MGTŠ) vseh lokalnih skupnosti na območju tako oblikovane PD za ustanovitev in delovanje perspektivne destinacije.*

5.3. Osnovni program in vsebina delovanja DMO na območju perspektivne destinacije (PD)

Program delovanja PD, ki opravlja funkcije destinacijskega upravljanja na ravni perspektivne turistične destinacije mora, v skladu z opredelitvami v Strategiji slovenskega turizma 2022-2028, obsegati najmanj:

- Imeti sprejeto petletno strategijo razvoja turizma, usklajeno s smernicami nacionalne strategije turizma, in zagotavljati vsakoletni vsebinski in finančni načrt dela ter vsakoletno vsebinsko in finančno poročilo, ki mora vsebovati tudi evalvacijo izpolnjevanja strategije;
- določen mora biti jasen nosilec (naslov), ki je lahko pravna oseba, lahko društvo, lahko tudi poslovna enota v okviru obstoječih institucij (npr. služba v okvirih občinske uprave); poslovanje mora biti transparentno – če nosilec nima samostojnega računa, mora biti finančno poslovanje pregledno vodeno na jasno ločenih stroškovnih mestih;
- zagotovljena mora biti ekipa, odgovorna za izvajanje programa – v tej ekipi mora biti najmanj en stalno zaposleni sodelavec, ki lahko del aktivnosti organizira tudi s pomočjo prožnejših oblik začasnega zaposlovanja;
- ustanovitelji – predvsem lokalne skupnosti, pa tudi drugi deležniki, ki se zavežejo k rednemu letnemu finančnemu prispevku za skupni namen, morajo ciljno zagotavljati najmanj 100.000 EUR proračuna letno za delo perspektivnih DMO (kar morajo zagotoviti v roku 3 let od ustanovitve perspektivne DMO);
- vsaj v času glavne turistične sezone mora imeti organizirano turistično informacijsko službo za obiskovalce.
- za projekte v naravnem okolju je treba vedno pridobiti naravovarstvene smernice v skladu z Zakonom o ohranjanju narave;
- status perspektivne DMO je začasen – traja lahko največ 10 let, v tem času mora turistično območje izpolniti pogoje za vodilno DMO. Te pogoje lahko destinacija izpolni sama, veliko lažje in z boljšim skupnim učinkom pa jih bo dosegla s partnerskim sodelovanjem s sosednjimi destinacijami, sodelovanje in partnerstvo s Slovensko Turistično Organizacijo pri oblikovanju turističnih produktov, oblikovanju razvojnih in trženjskih prioritet, politik in programov ter trženjskem nastopanju na mednarodnih trgih, na nacionalni ravni
- izvedba drugih aktivnosti na ravni PD.

5.4. Spremljanje podatkov, kazalnikov in informacij o razvoju in učinkovitosti upravljanja turizma na območju perspektivnih destinacij

Za potrebe spremljanja ključnih podatkov, kazalnikov in zagotavljanja informacij o stanju, stopnji razvoju, vplivu in učinkovitosti upravljanja turizma na območju perspektivne destinacije, s čemer zagotavlja podlage za odločanje o razvoju in poslovanju turizma za lokalne skupnosti, gospodarske subjekte (turistične ponudnike) in PD, skrbi RDO (turistična regija) v katero je vključena PD.

PD se z RDO v okviru turistične regije dogovori o tem katere podatke in analize in s kakšno frekvenco, za spremljanje učinkovitosti upravljanja turizma, bo RDO zagotavljala PD. Območje PD se, preko sodelovanja v okviru širše turistične regije (RDO), aktivno vključuje v NIST, ki ga vodi STO in v zeleno shemo slovenskega turizma (ZSST). Enaki ključni priporočeni podatki in kazalniki, ki so predlagani za spremljanje s strani turističnih regij v največji meri veljajo tudi za PD (in tudi za VD).

5.5. Predlog priporočenih zaokroženih območij perspektivnih turističnih destinacij za potrebe nadgradnje destinacijskega upravljanja v slovenskem turizmu (s ključnimi kazalniki)

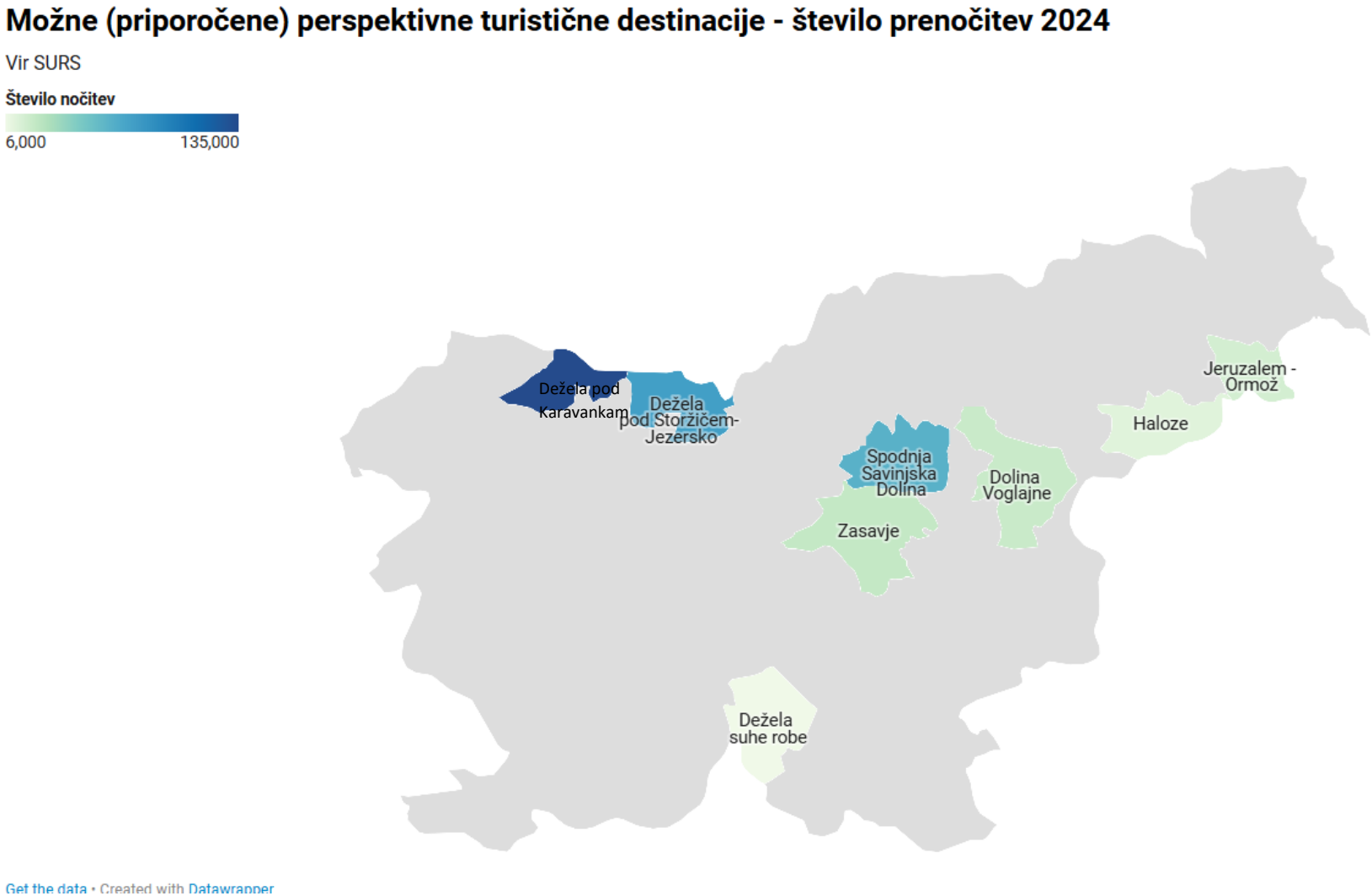
Na osnovi izvedene analize po predhodno predstavljenih izhodiščih, omejitvah, kriterijih in zaokroženosti turističnih območij v Sloveniji se **predlaga in priporoča naslednjih osem (8) območij perspektivnih turističnih destinacij (PD)**, z vrednostmi posameznih kriterijev in kazalnikov ter vključenih občin predstavljenih v nadaljevanju (podatki za leto 2024):

Potencialne perspektivne turistične destinacije (izven območja obstoječih VD) - 2024, rang po številu prenočitev							
#	Naziv perspektivne turistične destinacije (vključene občine)	Število vključenih občin	Število prebivalcev	Delovno aktivni v turizmu	Površina PD	Število prenočititev	Delež prenočitev v Sloveniji
1	Dežela pod Karavankami *(Jesenice, Gorje, Žirovnica)*	3	29.144	533	235	138.150	0,82%
2	Dežela pod Storžičem *(Jezersko, Preddvor, Tržič)*	3	19.730	293	311	76.649	0,46%
3	Spodnja Savinjska Dolina *(Braslovče, Polzela, Prebold, Tabor, vransko, Žalec)*	6	44.080	751	335	64.098	0,38%
4	Zasavje *(Litija, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik)*	4	57.195	609	485	22.536	0,13%
5	Dolina Voglajne *(Šmarje, Šentjur, Vojnik, štore, Dobje)*	5	44.809	463	451	20.540	0,12%
6	Jeruzalem – Ormož *(Ormož, Sveti Tomaž, Središče ob Dravi)*	3	15.673	151	213	16.784	0,10%
7	Haloze *(Majšperk, Cirkulane, Podlehnik, Videm, Zavrč, Žetale)*	6	16.629	137	288	11.941	0,07%
8	Dežela suhe robe (Ribnica, Loški Potok, Sodražica)	3	14.009	207	338	6.075	0,04%
	SKUPAJ VSE POT. PERSPEKTIVNE DESTINACIJE	**33**	**241.269**	**3.144**	**2.656**	**356.773**	**2,12%**

Posamezne predlagane in priporočene perspektivne destinacije so sestavljene iz območja najmanj treh vključenih občin, kot je navedeno v spodnji tabeli; od dveh perspektivnih destinacij s po šestimi vključenim občinami (Haloze in Spodnja Savinjska dolina), ene PD s petimi vključenimi občinami (Dolina Voglajne), ene PD s štirimi vključenimi občinami (Zasavje) do štirih občin s po tremi vključenimi občinami (Dežela pod Karavankami, Dežela pod Storžičem-Jezersko, Dežela suhe robe in Jeruzalem – Ormož).

Seznam vključenih občin po posameznih priporočenih perspektivnih destinacijah							
1	2	3	4	5	6	7	8
Zasavje	Dežela pod Karavankami	Dežela pod Storžičem-Jezersko	Dežela suhe robe	Haloze	Jeruzalem - Ormož	Dolina Voglajne	Spodnja Savinjska Dolina
4 občine	3 občine	3 občine	3 občine	6 občin	3 občin	5 občin	6 občin
Litija	Gorje	Jezersko	Loški Potok	Majšperk	Ormož	Dobje	Braslovče
Hrastnik	Jesenice	Preddvor	Ribnica	Cirkulane	Središče ob Dravi	Šentjur	Polzela
Trbovlje	Žirovnica	Tržič	Sodražica	Podlehnik	Sveti Tomaž	Šmarje pri Jelšah	Prebold
Zagorje ob Savi				Videm		Štore	Tabor
				Zavrč		Vojnik	Vransko
				Žetale			Žalec

Grafična predstavitev in ponazoritev priporočenih perspektivnih destinacij je razvidna iz spodnje geografske karte (v kateri so z intenzivnostjo barve označene regije glede na število realiziranih prenočitev v letu 2024)- interaktivni grafični prikazi z vsemi kazalniki za vse PD so na voljo tudi v internetni aplikaciji:

6. Ciljni model destinacijskega upravljanja v slovenskem turizmu

V skladu s predstavljeno analizo in poročilom se, zraven obstoječih subjektov in obstoječega modela destinacijskega upravljanja, predlaga oblikovanje, ustanovitev in delovanje **11 RDO** na območju zaokroženih turističnih regij in **8 PD,** tj. DMO na območju zaokroženih perspektivnih turističnih destinacij (PD). Za 4 obstoječe vodilne destinacije pa se predlagajo manjše razširitve z območji dodatnih lokalnih skupnosti, vse s ciljem povečanja funkcionalnosti, učinkovitosti, dodane vrednosti in enakomerne pokritosti upravljanja razvoja turizma v Sloveniji.

Obsežni podatki in analize (110 podatkov oz. kazalnikov) vseh ravni upravljanja slovenskega turizma za vse turistične regije in druge ravni destinacijskega upravljanja (občine, VD, PD, Makro regije, nacionalna raven) so na voljo s sledenjem povezave na spodnji ikoni **(ctrl+klik – sledi povezavi)**:

